

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krone temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Srednje šole na Spodnjem Štajerskem in slovenski profesorji,

(Iz dijaških krogov.)

Pred kratkim so iztaknili nemški listi vest, da prihaja iz slovanskih srednjih šol primeroma več dijakov, kakor iz nemških. Obenem napadajo nemške profesorje, da zatirajo nemške dijake, slovanskim profesorjem pa očitajo, da skrbno negujejo slovansko mladino ter da skrbijo na ta način za slovanski naraščaj. Tu se vidi, da skušajo vlačiti Nemci svojo nemško politiko tudi v šolo.

Naša dolžnost je, da v tej zadevi spregovorimo resno besedo. Da bi slovenski profesorji podpirali slovenske dijake z namenom, da bi se jih kolikor mogoče veliko izsolalo, o tem seveda ni govora. Baš nasprotno je resnica.

Da se o tem prepričamo, zadostuje vpogled v izvestja spodnještajerskih srednjih šol. Število dijakov na Spodnjem Štajerskem vidno raste. Vkljub temu moramo priznati, da je število slovenskih srednješolcev na Spodnjem Štajerskem sramotno nizko. Letos je bilo na slovenskem Štajerskem 647 dijakov, dočim jih je bilo na Kranjskem 1389. Vzrok, da je na Štajerskem v primeri s Kranjsko tako malo dijakov, tiči brezdvomno v tem, da nimamo v Mariboru in Celju na nižjih razredih dovolj slovenskega pouka. Nižji razredi na Kranjskem so namreč popolnoma slovenski, dočim se poučujejo na Štajerskem v nižjih razredih le nekateri predmeti v slovenskem jeziku (namreč veronauk, latinščina, matematika in slovenščina.) Nemški jezik dela dijaku pri vstopu v srednjo šolo velike težkoče;

posledica temu je slabo uspevanje in temu je pripisovati dejstvo, da se pogubi od onih, ki so vstopili v prvi razred, tekom osmih let blizu 80%. Da slovenski profesorji iztrebijo in sčistijo razrede, to je znana stvar, to dokazujejo številke v izvestjih mariborske gimnazije. V prvi razred vstopi na ta zavod vsako leto navadno dvakrat toliko slovenskih dijakov kakor nemških.

Že v prvem razredu slovenskega oddelka se dela kolikor mogoče na to, da se skrči število dijakov. Kar prve mesece zapusti truma slovenskih dijakov šolo, ker se jim namigne, „da niso za študiranje“. Vprašamo slovenske profesorje, kako pa naj spozna učitelj v teku nekaj tednov, ali je nčenec za študije sposoben ali ne? Tako ravnanje pač ni pedagogično. Isto je z oproščanjem šolnine. Recimo, da uspeva dijak v kakem predmetu manj dobro, ali da dobi slab red iz obnašanja ter mora plačati šolnino. Ker pa je reven, tega ne more storiti, posledica temu je, da ga vzame oče iz zavoda. Na ta način se skrči število slovenskih dijakov že med letom. Pa tudi konec šolskega leta zahteva svoje odstotke. Žalostno je le, da zapusti gimnazijo na ta način tudi mnogo nadarjenih dijakov, ki bi gotovo v višjih razredih povoljno uspevali.

Drugo leto se razmerje med Slovenci in Nemci na zavodu že bistveno predrugači. Dočim ostane število dijakov v nemškem razredu primeroma isto, je ono v slovenskem oddelku nenavadno padlo. To je gotovo deloma posledica naših vobče slabših gospodarskih in socialnih razmer, mnogo pa tudi posledica postopanja naših profesorjev z dijaki, katero je čisto drugačno, kakor postopanje nemškega profesorja z nem-

škimi dijaki. Dočim Slovenec trebi Nemec neguje in pazi, da se mu ne bena ovčica ne zgubi. Zato pride v V. razred, kjer ni več paralelk, približno toliko Nemcev kolikor Slovencev. Tudi v višjih razredih postopajo slovenski profesorji načeloma strožje s slovenskimi dijaki kakor z nemškimi. Naravnost neverjetno, a gola resnica. In to se godi zgolj s strahu.

Nemško in nemškutarsko časopisje naše profesorje tako terorizuje, da žive v večnem strahu pred njim in se vedno boje, da bi je ti lističi ne „raztrgali“ ter jim tako pokvarili napredovanje v službi. Stojč pod tem surovim in brutalnim uplivom, postopajo s slovenskim dijakom navadno mnogo strožje nego z nemškim, in da sebe obvarujejo očitavanja pristranstva, postanejo le prevečkrat pristranski nam na škodo. Nemški profesorji se v tem oziru ne boje podobnih očitanj z naše strani in posledice tega postopanja se jasno kažejo v številu slovenskih in nemških absolventov srednjih šol na Spodnjem Štajerskem. Če bi že drugih razlogov ne bilo, zadostoval bi ta, da se na Spodnjem Štajerskem srednje šole popolnoma razdele v samostalne slovenske in nemške gimnazije in realke. Le tako nam bo mogoče obvarovati naše srednje šolstvo pred nemoralnim vplivom političnih bojov in brutalnim nemškim in nemškutarskim terorizmom. Pravico do svoje šole pa imamo mi Slovenci ravno tako kakor Nemci.

Čudimo se le, da se s tem dejstvom do danes še ni bavilo slovensko časopisje. Ali naj res mirno gledamo, da se zatira naš naraščaj v teh žalostnih časih, ko so zasedli vsa mesta v naši domovini — tujci.

Apelujemo na slovenske profesorje,

naj se v tem obziru postavijo na isto stališče slovenskemu dijaku nasproti, na katerem stoji nemški profesor proti nemškemu. V njih rokah je največji zaklad slovenskega naroda — slovenska mladina. Od njih je odvisno, da se konečno odpomore pomanjkanju slovenske inteligence na Spodnjem Štajerskem. Ali ni zelo nenaravno, da ima 40.000 Nemcev na Spodnjem Štajerskem skoro toliko dijakov kot blizu pol milijona Slovencev? Vsi moramo delati na to, da se temu kričecemu nerazmerju napravi konec; glavno delo v tem boju pa morajo prevzeti slovenski profesorji.

Svetovno-politični pregled.

Domače dežele.

Prvi štirje oddelki volilne preosnove so sprejeti z veliko večino in brez posebnih težav. Pri razpravi v petem oddelku so se pa vsi očitni in skriti nasprotniki splošne volilne pravice postavili na noge ter hočejo z združenimi močmi še enkrat poskusiti vso volilno preosnovo onemogočiti. Na dnevnem redu je veliko število manjšinskih predlogov, med temi predlog posl. Pergelta, da se postavno zavaruje poslanski mandat za nemške manjšine v Pragi, Plznu in Budjejevicah. Z druge strani pa češkega posl. Choca upravičeni predlog, da se nižeavstrijski češki manjšini da enega poslanca. — Minister notranjih stvari je v dolgem govoru utemeljeval stališče vlade in govoril proti obema predlogoma. Vprašanje o parlamentarnem zastopstvu bi se dalo rešiti edino tako, da se uvedejo v celi Avstriji narodnostni katastrofi (kakor na Moravskem). Ta

LISTEK.

Diogen.

Hrvatski spisal Avgust Šenoa, prevedel — nj—. (Dalje.)

„To ni nič posebnega, nasmehne se Klefeld, saj je banov stričnik čisto navaden človek, žitni trgovec, nevednež.“

Kanonik zmaje z ramami in reče smeje: „Eh, gospod polkovnik saj veste, da dandanes osebna zmožnost na Hrvatskem ni nikakoršno merilo in baš Adam Bačan je zato najboljši dokaz. Jedva je postal pred nekaj meseci glinski polkovnik.“

„Kaj pravite?“ ruče zavzet polkovnik in si opase sabljo.

„Postane pred nekaj dnevi član banskega stola.“

„Adam Bačan član banskega stola?“ vpraša začudeno Klefeld.

„Da“, potrdi kanonik.

„Saj je star komaj 24let.“

„To je res.“

„Povrh je plitev nevednež.“

„Tudi to je res, — toda on je stričnik bana Karola Bačana.“

„No in kraljičini svetovalci?“

„Tem je dokazala Adamova žena grofica Terezija, da je vsaj ona sposobna za člana banskega stola, če ni zato njen zakonski drug. Sicer pa se mi dozdeva, da je ta čast samo začasna.“

„Kako to?“ prestraši se Klefeld.

„Ban in njegov namestnik grof Ljudevit Erdödy, se ne gledijo preljubno. Že trikrat je hotel Erdödy položiti to čast, posebno tedaj, ko mu niso dali polpovništva.“

„Pa?“

„Pa bi enkrat resnično lahko odložil to čast, a Adam je morda kandidat za ta slučaj.“

„To ni mogoče“, vsklikne Nemec.

„Vse je mogoče“, odvrne kanonik in se vsede na naslanjač, katerega mu je prinesla gospodinja; da, prevdrite tudi to, gospod polkovnik. Grof

Adam Bačan je prinesel podbanu Ivanu Rauchu od kraljičice zlato kolajno, vredno kakih 2000 goldinarjev.

„Rauchu?“

„Da, Rauchu. Prav dobro se razumejo, podban je vodja plemstva v saboru. Vam je jasno?“

„Bačani menda mislijo, da je Hrvatska njihova sinekura?“

„Ne vem, vsekakor pa si iščejo tukaj topla gnjezda.“

„Da, da. Prečastiti prijatelj, čas je že, da se izvijemo vajejtom tega bana, ki narekuje Hrvatom iz Dunaja svojo absolutno voljo.“

„Resnično, a ravno te njegove absolutistične nakane nam lahko tvorijo Arhimedovo točko.“

„Toda strmoglaviti bi ga mogel z Vašo in mojo pomočjo škof Klobušicki, ki je vsekakor pristaš dunajskega dvora.“

„Bi, toda žalibog ni v Zagrebu. Šel je na obisk k svoji rodbini v Eperiš.“

„Škoda. Pišite mu.“

„To storim.“

„Sedaj pa z Bogom in poslušajte, kaj vam pove moja žena. Jutri vas obiščem, reverendissime.“

„Toda v moji palači proti večeru, da vas nihče ne opazi.“

IV.

Koncem petdesetega in začetkom enainpetdesetega leta je bila huda zima. Še mesca sušca je ležal sneg krog Zagreba in po celi okolici. Prve dni tega mesca bi se moral sniti sabor, a ker so bile ceste preveč zametene s snegom, prišlo je zelo malo velikašev in odposlancev v Zagreb in banov namestnik odgodi zborovanje na 26. sušca. Toda celo mali traven je prišel. Jug zapihne, solnce prične pripekati s svojo gorkoto na zemljo ter zbrise takorekoč v trenutku raz nje snežno odejo. Potoki so narastli in se penili kakor divji konji. Sava je oblila celo zagrebsko dolino in dolgo zaželjeno zelenje je vzniknilo po gozdih zagrebskega gorovja.

(Dalje prihodnjič.)

načrt pa se iz tehničnih obzirov ni dal izvesti, zato priporoča vlada, naj zbornica sprejme volilni načrt, kakor je bil v odseku izdelan.

Posl. Tollinger si prizadava vzbuditi zanimanje za pluralni volilni sistem. Klerikalci in konservativci ga bodo podpirali.

V poslanskih krogih vlada precejšnja razburjenost, ker bi bilo vender mogoče, da bi slučajno nasprotniki splošne volilne pravice še vso reformo onemogočili. Vse stranke pozivajo svoje pristaše, da pridejo v zbornico in vstrajajo v sejah, da se tako obvarujejo preosnove pred nemilimi iznenadenji.

Poslanca dr. Vonšek in dr. Korosec sta interpelirala ministra pravosodja zaradi rabe slovenščine pri sodiščih na Spodnjem Štajerskem in Korškem.

V gosposki zbornici so se tudi že začele razprave o volilni preosnovi. Nasprotniki splošne volilne pravice bodo baje dosegli toliko, da bodo v zbornici sprejet načrt v marsičem spremenili; da klerikalci in konservativci upajo celo, da bode gosposka zbornica sprejela pluralni volilni sistem.

V pododseku volilnega odseka je sprejeta že cela postava o varstvu svobode volitev.

V vinogradniškem odseku je padel načrt postave o umetnem vinu.

V proračunskem odseku je izvoljen pododsek, kateremu je izročen predlog o 20% draginjski dokladi za uradnike v posvetovanje.

Trgovski minister je izjavil, da predloži v kratkem postavo o pospeševanju paroplovitbe.

Nemške napredne stranke so svoja pogajanja o združenju v eno samo močno parlamentarno skupino že dovršila. Bodoča nemško-napredna skupina bo štela nad 80 poslancev ter bo imela velik vpliv v novem parlamentu in na vlado. Krščanski socialci predlagajo zvezo nemških konservativcev, klerikalcev in kršč. socialcev, katera bi bila istotako močna ter bi nekako paralizovala vpliv nemških naprednjakov v zbornici, sebi pa zagotovila nekoliko ministrskih mest.

Ogrska vlada nima resne volje lotiti se volilne preosnove ter si na vse načine prizadeva, to vprašanje poriniti kolikor mogoče v ozadje. Ljudske stranke, posebno pa socialni demokratje ne mirujejo. Po vsej deželi prirejajo shode, na katerih zahtevajo splošno volilno pravico. Ljudska stranka zahteva, da naj se postavi prejšnje ministrstvo (Fejervaryjevo) pod obtožbo ter da naj se v ta namen konstituirajo zbornica magnatov kot sodni dvor. Ta predlog bo pač težko sprejet.

Hrvatska vlada se bavi kakor je izjavil načelnik pravosodnega oddelka v saboru z nprašanjem o uvedbi porotnih sodišč na Hrvatskem. Porotna sodišča bodo imela soditi o političnih in težkih pregreških.

Vnanje države.

— **Rusija.** Ministrski predsednik Stolipin je odbil prošnjo stranke narodne svobode, naj se ji dovoli odpreti svoj klub, češ, da je stranka revolucionarna. Stolipin je ob tej priliki zopet zatrjal, da je strog privrženec ustavnosti.

— **Srbija.** Da naše krščene in nekrščene židove na Dunaju in v Gradcu odločen odpor Srbije vendarle nemalo boli in jezi, se da po časnikih lepo zasledovati. Sicer prikrivajo poraz Avstrije in kar je skoro isto, poraz svojih kramarskih interesov, a pozna se dobro dovolj, da jim vendar ni vse eno, kar počenja toliko zaničevana Srbija. Ko so slišali, da hoče Srbija svojo živino izvažati na Francosko, pa ščujejo otomansko družbo, čije last je

železnica v Solun, da naj poviša prevozne cene, da s tem oškoduje srbske živilske trgovce. Kaj poreče k temu družba, se še ne ve. Znano je tudi, da zida Italija v Baru z velikanskim kapitalom luko; umevno nam bode, da ta luka ne ostane brez zveze z notranjostjo, ampak da poteče železnica v porečju Drine proti Stari Srbiji in kraljevini. Ta železnica potem dovrši srbsko carinsko vojsko na ta način, da bode za vselej pokopan avstrijski vpliv in avstrijska trgovina na Balkanu. Stvar posebej zanima tudi nas Slovence; upamo, da prevzamemo tuju v bodoče mnogo izveza na Balkanu in ako se izvrši imenovani namen, se bomo imeli boriti z Italijani in Francozi. Zato pa moramo biti tembolj hvaležni dalekovidni avstrijski zunanji politiki!

— **Črna gora.** Sedanja vlada je podala ostavko. Narodna skupština je knezu predlagala Mihajla Jvanovića, naj mu poveri nalogo sestaviti novo ministrstvo. Črnogorski učitelji so skupštini predložili spomenico, v kateri opisujejo svoje bedno materialno stanje ter prosijo, naj se skupština za nje potegne ter jim tako olajša delovanje v prid črnogorskega ljudstva.

— **Nemčija.** Nemške kolonije so sila draga posest. Nemški parlament je dovolil za l. 1906 za afriške kolonije 77.600.000 mark; to pa ni dovolj, vlada zahteva sedaj še 29 milijonov, tako da bodo znašali stroški 106 milijonov mark, in vključ tem ogromnim stroškom so uspehi zelo majhni. Nezadovoljnost v parlamentarnih krogih je velika in Bülow bo slišal še ostre kritike nemške kolonijalne in vnane politike.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Najnovejši „dar“** namestnije v Gradcu je — razveljavljanje občinskih volitev v Celjski okolici. Za danes samo najkrepkejše apeliramo na naše štajerske poslance, da se naj pobrigajo za nas in to trpko krivico, ki se nam je prizadela, če mogoče odvrnejo. Odločno zahtevamo, da izvajajo iz tega nezaslišanega, zahrbtnega dejstva primerne posledice!

— **„Slovensko delavsko podporno društvo v Celju“** naznanja vsem svojim gg. pevcem, da se pričnejo zopet redne pevske vaje pod vodstvom požrtvovalnega pevovodja gospoda dr. Schwaba. Prva vaja se vrši danes, dne 21. novembra t. l. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih ter se s tem gospodje pevci vljudno prosijo, da se iste polnoštevilno udeležijo.

— **Celjska kanalizacija.** Naši mestni očetje so kaj radodarni, da rečem lahko naravnost razsipni z denarjem plačevalcev mestnih doklad, če se gre za nemškonarodna in Slovincem sovražna podjetja. Na stotisoč več ali manj, se v takem slučaju ne gleda — in če jih ni v blagajni, se pa povišajo doklade, naloži se mestnemu prebivalstvu večje breme in dobro je. Ko se gre pa za to, da bi se mestnemu prebivalstvu nasproti spolnilo tudi svoje dolžnosti, so pa gospodje slepi in gluhi ali pa naravnost impertinentni. Tako je njih postopanje o vprašanju kanalizacije, katera je vendar skrajno potrebna. Celje nima še izvedene kanalizacije, čeravno bi ta bila mnogo nujnejša nego vse drugo, kar je naš mestni svet zasnoval in izvedel ali sklenil izvesti. Svojo naravnost budalost pristranost kažejo naši mestni

očetje baš v tem vprašanju. Pred hišo slovenskega lastnika bi ne napravili, ako bi to le količkaj šlo, nikdar potrebnega kanala, ker pa tega ne morejo popolnoma zaprečiti, vsaj zavlačujejo stvar tako dolgo, kolikor morejo in če mora z enim Slovincem tudi po več Nemcev trpeti, nič ne de, da se le Slovincu pokaže oblast, to je glavno. Da pa pri nalivih, kakršen je bil minoli pondeljek popoldne voda preplavlja dvorišča hiš, da napolni kleti in da vsled tega prodira vlažnost v stanovanja ter dela najemnikom škodo na zdravju, hišnemu lastniku pa na njegovi imovini — to ne briga naših mestnih očetov. — Za zdravstvene naprave nimajo denarja, posebno pa ne, če bi te Slovincem dajale kake ugodnosti, zato puščajo cele ulice brez kanala z impertinentnim izgovorom, da stoji v dotični ulici še premalo hiš in da treba čakati, dokler jih bo več! Tako mišljenje je v resnici dostojno našega „gospodskega ljudstva!“

— **Od rudarskega urada.** Rudarski komisar Oton Santo-Passo je predstavljen iz Gradca v Celje, rudarski komisar dr. Vojteh Hussak pa iz Celja v Gradec.

— **Južna železnica.** Prostor za oddajo in vsprejemanje tovorov so na kolodvoru južne železnice popolnoma nedostatni za celjski promet. V mestu imamo dve trdki, kateri bi sami za se potrebovali svojo vago za vaganje tovorov, ki jih železnici oddajati, ali od nje sprejemati. Gorje mu, kdor pride za Rakuschem ali Majdičem po svoje blago na postajo, do vage sploh ne pride, čakati mu je treba cele ure, da pride na vrsto. Pa ne samo ta sramotna nedostatnost prostorov, ena sama vaga in pomanjkanje uradniškega osobja — južna železnica vsem tem neprilikam dostavlja še eno — in to ne najmanjšo s tem, da rabi za nakladanje in razkladanje in podobna dela v tovarnih skladiščih arestante — mesto v tej stroki izurjenih delavcev. Takih bi jej pač ne manjkalo, a da na mezdi prihrani, morajo stranke škodo trpeti zaradi nedostatnih prostorov, pomanjkanja tehnic in uradniškega osobja — in zaradi počasnih in nejevoljno delajočih arestantov, kateri jemljejo vrhutega zaslužek izvežbanim delavcem izpred rok. Čas bi bil, da se tem neznosnim in stranke oškodujočim razmeram napravi konec. Naj se tudi za Celje uporabi malo kapitala, ki je namenjen za razširjenje in spopolnitev raznih postaj.

— **Podporno društvo c. kr. samostojnih gimnazijskih razredov** je imelo v soboto dne 17. t. m. svoj letni občni zbor. Vzelo se je na znanje poročilo tajnika in blagajnika. Iz poslednjega smo na svoje obžalovanje razvideli, da se nekateri domači spodnještajerski zavodi in korporacije prav nič ne zavedajo, kako velike važnosti je, podpirati to dobrodelno napravo. Še bolj pa smo se morali čuditi dejstvu, da so celo nekateri odlični domačini v poslednjem času zadržali mošnjiček napram temu vse podpore vrednemu društvu.

Upamo, da se to v bodoče popravi ter pričakujemo zlasti od vseh posojilnic in hranilnic; okrajnih zastopov in tudi od občin izdatnih podpor v tekočem šolskem letu. Nobeden zavod naj bi se ne odlikoval s svojo skopostjo.

Ob enem pa naj sprejmejo vsi dosedajšnji darovatelji pristrčno zahvalo za njih blagonaklonjenost! V odboru društva so gg.: Vodja zavoda J. Liesskounig, kot načelnik, kot odborniki pa notar L. Baš, prof. J. Fon, prof. Ant. Kosi, opat Fr. Ogradi in odv. dr. Jos. Vrečko. Pregledovalca računov sta ravnatelj Zadržne Zveze Franjo Jošt in prof. Jos. Kožuh.

— **„Slovensko trgovsko društvo v Celju“** je sklenilo v predzadnji seji ustanoviti fond za lastno trgovsko bolnišnico in podporno blagajno. V korist temu fondu priredi dne 2. svečana 1907 trgovski plesni venček. S tem je društvo storilo zopet korak naprej, važen za osamosvojitve slov. trgovstva v Celju in Slov. Štajerju. — **Kako izmed trgovcev in njihovih nastavljenecv** ve, kako neprijetno je v slučaju bolezni imeti posla z dosedanjimi okraj. bolniškimi blagajnami, katere so večinoma v nemških rokah. Premnogokrat se dogajajo krivice pri delitvi podpor, razven tega pa so po nekod pri bolniških blagajnah nastavljeni kot uradniki najhujši naši nasprotniki z mastnimi plačami. Za značilen vzgled nam služi celjska okrajna bolniška blagajna. Ker morajo imeti tudi slov. trgovci svoje uslužbenec zavarovane v slučaju bolezni, in ker je teh dovolj, da morejo imeti svojo bolniško blagajno, kjer so sami gospodari, pozdravljamo z veseljem misel ustanoviti tak zavod in želimo, da se sklep izvrši v doglednem času s pomočjo vseh, kateri so pri tem interesirani. Zato prosimo naše in okoliško narodno občinstvo, da blagohotno uvaža naš venček.

— **Slovenski trgovski klub v Mariboru** je podaril „Slov. trgovskemu društvu v Celju“ svoto 20 kron, namesto venca na grob pokoj. Maksu Železniku. Srčna hvala!

— **Včeraj popoldne** se je hotel zastrupiti na kapucinskih stopnjicah neki mož, oče 12 otrok, z žveplenkami. Ljudje so to ob pravem času zaznali in policija ga je spravila v bolnišnico. Upajo, da okreva.

— **V nedeljo popoldne** je umrla v Celju gospa Irma Scherbaum, 23letna soproga poštnega kontrolorja g. Scherbauma. Ko je bila isti dan sama s 4 tedne starim otrokom doma, jo je zadela ob pol 5. uri pljučna kap in je bila v nekaj minutah mrtva. Truplo so odpeljali v Gradec, odkoder je pokojnica doma.

— **Umrli so:** 17. nov. Karolina Brenčun v Gaberjih, Jakob Dimec v Dobrovi. V bolnišnici: 11. nov. Pavel Krajnc, 12. nov. Ana Mravlak, 13. nov. Leopoldina Espenschie, Mihael Luzevič, Jozefa Breznik, 16. nov. Neža Ropan.

— **Na železniški progí Spodnji Dravograd-Celje** bode od 1. decembra t. l. vozni red znatno spremenjen in zboljšan.

Pred vsem bode vozil vsak dan nov osebni vlak št. 1832 iz Celja ob 4. uri 8 minut do Velenja, kamor dospe ob 5.39 popoldne. Vlak št. 1843 bo vozil vsak dan od Velenja ob 7.04 zvečer do Celja, kamor dospe ob 8.30 zvečer. Vlak št. 1832 bo imel v Celju zvezo z osebnim vlakom južne železnice št. 53 od Zidanega mosta in z brzovlakom št. 2 z Dunaja; vlak št. 1843 bo imel v Celju zvezo z osebnimi vlaki št. 55 in 30 v Maribor oziroma v Trst. Osebna vlaka št. 1837 in 1842 bode vozila odslej do oziroma od Mislinj.

Vlaka št. 1846 in 1847 bode odslej hitreje vozila in po manj časa postajala na raznih postajah, zato bode imel vlak št. 1846 v Celju zvezo z osebnim vlakom št. 54 od Maribora, (odhod ob 12.38 pop.); vlak št. 1847 bo imel pa v Celju zvezo z brzovlakom južne želez. št. 2 v Trst in z osebnim vlakom št. 53 v Maribor.

— **Šolske zadeve.** Za slovenske meščanske šole imamo zdaj vse potrebne šolske knjige. Računice še nismo do letos imeli, a smo jo ravno kar dobili iz peresa prof. Fr. Hauptmana v Gradcu in iz c. kr. založbe šolskih knjig. Zdaj naj pa še prideta štajerski deželni odbor in šolski svet

glasoval za državni proračun, potem bo pa z vso silo delal na to, da pospeši volilno reformo na Ogrskem in da se bo z vsemi sredstvi boril za splošno in enako volilno pravico.

Vnanje države.

— **Rusija.** Vlada se pripravlja za bodoče volitve. Vsi poslanci razpuščene dume, kateri so se vdeležili kongresa v Vyburgu, so pod obtožbo in so vsled tega izgubili aktivno in pasivno volilno pravico. Teh je skupaj 180. Na ta način je vlada izključila od bodočih volitev veliko število onih, ki bi jej vtegnili postati nevarni, zato sme Stolipin računati na to, da bode njegova duma treznejša in mirnejša, kakor je bila prva; da, mogoče je celo, da bode celo vlada imela v njej mogočno stranko.

— **Srbija.** Družba otomanskih železnic kaže veliko zanimanje in voljo obrniti velik del srbskega izvoza na solunsko progo. Železnica sama je dovolila srbskim izvoznikom vse mogoče olajšave, preuredila in povečala je skladišča za žito in živino v Solunu ter napeljala železniški tir v luko samo, da prekladajo lahko tovore naravnost iz vagonov v parnike. Uredila je tudi vprašanje o razkladanju in nakladanju tovorov ter določila jasne tarife, tako da bodo srbski trgovci obvarovani škode zaradi pretiranih zahtev železniških in lniških delavcev. — Delo o trgovski pogodbi s Francijo dobro napredujejo. — Poslanec Steiner, odličen član krščansko socialne stranke je te dni na Dunaju na nekem shodu svoje stranke izjavil, da bodo kršč. socialci v delegacijah zahtevali, naj vlada predloži dokumente o avstro-srbskem carinskem sporu, ker pač ne gre, da bi se na avstrijske stroške branile koristi ogrskih živinorejcev in poljedelcev. Tem razmeram treba napraviti enkrat konec.

— **Italija.** O pohodu grškega kralja v Rimu piše „Sekolo“, da si hoče Grška zagotoviti naklonjenost Italije pri bližajoči se celitvi Turčije, Italija se trdno drži načela: Balkan balkanskim narodom ter ne bode dovolila, da bi se katerakoli evropska država na Balkanu ntrdila na škodo balkanskih narodov.

— **Nemčija.** Novim ministrom za poljedelstvo je imenovan na Pruskem Arnim. Nad 100 tisoč poljskih šolarčkov štrajka. To je vladi neprijetno, ker so se že vsi ljudje, ki imajo še trohico človeške dostojnosti v sebi, obrnili proti vladnim naredbam. Posebno soc. demokrati ostro obsojajo vladno brutalnost v tem vprašanju ter se potegujejo za teptane pravice poljskega naroda. Nemški šovinisti so pa še vedno v večini ter v svojih glasilih ščujejo proti še večjim nasilstvom proti poljskim revolucionarjem in puntarjem.

— **Francija.** Vladni organi sestavljajo inventarje o cerkvah in cerkvenem premoženju po vsej deželi. V mnogih krajih se nasprotniki nove postave vpirajo temu uradnemu poslovanju in v mnogih krajih je prišlo do krvavih spopadov. Vlada je trdno odločena izvesti postavo o ločitvi cerkve in države, vkljub vsem zaprekam, ki se jej stavijo nasproti.

Dopisi.

Iz Celja. V „Novem Slov. Štajercu“, tem izvrstnem listu in boritelju za slovenske narodne, posebej še kmetske koristi, čitamo sledeče:

Ob cesti iz Celja proti Vojniku in sicer v Gaberjih in Spodnji Hudinji se nahajajo sledeči samonemški napisi:

Kostomaj. Josef: Gemischtwarenhandlung, Matasek Josefa: Gemischtwarenhandlung, Margarete Hočnik: Greislerei, V. David: Greislerei, Bä-

ckerei; Josef Jarmer: Holzhandlung, Karl Walzer: Handelsagentur, Seebacher & Sohn: Fleischhauer u. Gasthaus, Novak's Hafnerei, Zdolschegg: Gasthaus, Zöchling 2.: Gemischtwarenhandlung, Kullich: Steinmetz, Skarlovník: Tischlerei, Hans Koroschetz: Kleidermacher, Martin Janschek: Fleischhauer und Gastwirt, Stankovič: Bau- und Möbeltischler, I. Gajšek: Holz- und Kohlenverschleiss, Stefan Strašek: Zur Schwalbe, Johann Krainc: Gasthaus, Alois Planina: Seilermeister, Pleščak: Fleischhauerei und Gasthaus, Fanny Svetel: Gasthaus, Franz Koroschetz: Sattler, Johann Pristonschegg: Gasthaus zum Kutscherwirt, Stefan Krenn: Bäckerei und Mehlhändler, „Gasthaus zum wilden Mann“, I. Brežnik: Kleidermacher, Stefan Detschmann: Kleidermacher, Gasthaus zum Rebenheim der Maria Konetschnik; dalje nekateri dvojezični napisi: Confidenti: Gasthaus, gostilna; Gologranc Ferdo: Baumeister, stavbni mojster; Šribar: Schmied, kovač; Gregor Vrečar: Zimmermannmeister, tesarski mojster; Franc Petschuch: „Beim Anker“, „Pri sidru; Leonhard Skok: Maurermeister, zidarski mojster; — in sledeča samoslovenska napisa: Konrad Gobec: tesarski mojster; Franc Grilec: trgovina.

Med onimi, ki imajo samo nemške napise, je tudi več takih, ki se štejejo med **Slovence**, si pa ne upajo napraviti samo slovenskega napisa, ker se morebiti bojijo, da potem eden ali drugi celjski meščan ne bode prestopil praga njihove hiše, za Slovence pa je itak vse dobro.

V tem oziru vzdramite se celjski okoličani! Kdor ni z nami, je proti nam! Kdor si ne upa napraviti **slovenskega** napisa, ta ni Slovenec v naših očeh. Pokažimo enkrat mi, da nočemo prestopiti praga tistih hiš, ki se bojijo pokazati svetu, da so Slovenci in videli bomo, kdo bo bolje vozil, mi ali oni.

Kako čisto drugače postopajo celjski Nemci!

Hodite po celjskem mestu in videli bote, da imajo celjski Nemci pač povsod vse napise v nemškem jeziku in da mrzijo vsako slovensko besedo od zunaj na svojih tablah. V zadnjem času so celo sklenili, da na takih tablah, ki molijo ven iz hiše v zrak, sploh ne smejo biti drugi, kakor samo nemški napisi. Naš odgovor mora biti „klin s klinom“.

Mnogi slovenski trgovci in obrtniki se bojijo svojega materinega jezika. To so strahopetci, ne pa možje!

Znano je, da morajo po najnovejši postavi vsi vozniki, ki ne vozijo samo gospodarskih pridelkov in potrebščin, imeti tablico na vozu ali na konju, na kateri mora biti zapisano ime dotičnega lastnika.

Pri tej priložnosti vелеva vsakemu Slovincu **narodni ponos**, da je ta napis **samo slovenski**. Orožnik, ki hoče pogledati in brati ime na dotični tabli, mora itak razumeti tudi slovenski jezik in ravno tako tudi celjski policaj; če ne znajo, naj pa puste. Njim na ljubo vendar ne bote pisali svojih imen v nemškem jeziku. Tablica je vaša, kdor jo hoče brati, naj jo bere, kdor pa ne zna, naj pusti. Ne smešite se Slovenci s tem, da še pri taki priložnosti zapišete na primer svoje ime in potem „Besitzer in Ločica“, „Gastwirt in Ostrožno“. To je vendar preneumno in vaši narodni nasprotniki se Vam smejejo, da nimate prav nobene narodne časti v sebi. Zaradi tega potem pometajo z Vami kakor hočejo. **Spoštuj vsak svoj materni jezik vedno in povsod in sovražnik bo spoštoval nas.**

Iz Št. Petra v Sav. dolini.

Pouk o čebelarstvu, sadje-reji, pokušanje vin in nabava drevesc in raznih rastlin iz šolskega vrta. V nedeljo, 25. t. m. ob 3. uri popoldne bode imel potovalni učitelj, g. Goričan skupno z g. šolskim vodjo pouk o raznih gospodarskih panogah in sicer:

1. Ob 3. uri pop. bode praktični pouk pri ugodnem vremenu na vrtu, sicer v šoli, o vzgoji drevesc, o drevesnih škodljivcih, o obrezovanju in gnojenju.

2. Za tem sledi pri čebelnjaku predavanje o čebeloreji, posebej o raznih panjih, kateri se tudi pokažejo (amerikanski, Gertungovi, dunajski in kranjski); isti so prazni in tudi s čebelami kakor čebelnjak naprodaj.

3. O čebelarskem orodju, zlasti iz metalnikov v porabi.

4. Izdelki iz strdi.

V šoli: 1. o vrstah sadja, ki so za naše kraje priporočljive. Sadje se pokaže iz šolskega vrta in v modelih. 2. O porabi sadja. 3. Razna vprašanja iz kmetijstva, kako travnike osušiti itd.

Pokušnja vina iz strdi in prosta zabava. Gospod Marka bode postregel s pristnim bizeljancem, istrijancem in delniškim pivom.

Čebelarji, sadjerejci in za napredek navdušeni kmetovalci se vabijo k mnogobrojni udeležbi.

Iz šolskega vrta se oddajo mlada drevesca, hruške, jablani, marelice srbske češplje, kutine, nešplje, majhni in veliki pritlikovci, belo, rdeče in črno grozdjice (ribez), bodeče grozdjice, razno lepotično grmovje, vrtnice, sadike od špargljev in rabarberjeve. Tudi oleandri in lorberjevi sadeži, majhna drevesca, so na razpolago. —o—

Trbovlje. Dne 17. t. m. to je minulo soboto, je moral g. Fr. Leiller, ravnatelj premogokopne družbe v Trbovljah, sklicati kot načelnik delavskega konsumnega društva v Hrasniku shod.

Dolgo se je sicer otepal in branil to storiti, a slednjič mu je prišel ukaz od sodne strani, da mora ugoditi želji tamošnjega delavstva. In uklonil je pač svoj vrat delavski volji. A sklical je ta shod, boječ se gotove obsodbe strogih a pravičnih delavcev-sodnikov, ob uri, ko je menil, da se ga bodo mogli udeležiti samo njegovi somišljeniki, ako se kak delavec more tako zvati. Boljše bi jih imenoval zaslepljene.

Toda motil se je mogočni nemški bog in njegovi upi so šli po vodi in vse njegove spletke in vsa njegova zavijanja in izvijanja so mu spodletela. Sklical je nemški gromovnik shod in že se je zbralo precej njegovih somišljenikov, že se mu je nadaljne načelstvo svetilo kakor žari jutranja zarja na nebu.

Toda glej! Nakrat se jamejo zbirati na vedrem nebu sivi oblaki, in delavske vrste se vale samozvestno na zbirališče. Zdelo se je, kakor da gredo na pogreb. Saj so jim bili obrazi resni in žuljave roke so krčevito držale svetilke ob belem dnevu. In faktično so šli na pogreb svojega krutega načelnika, ki jim ni privoščil niti zdravega stanovanja. In še marsikaj drugega temu podobnega bi se dalo povedati, kar vedo vsi tamošnji njegovi prijatelji in neprijatelji, kojih zadnjih ima vse polno med delavstvom, toda hočem delati in se ravnati po latinskem izreku: De mortuis nil nisi bene. Hočem še pristaviti samo zadnje besede umirajočega načelnika: „Ich habe hier nichts mehr zu reden.“ S temi besedami se je poslovil gospod ravnatelj od njemu tako priljubljenega načelnikstva in zdihnil svojo načelniško dušo, ki je zginila s telesom vred spred oči navdušenega delavstva. Nikomur ni kanila sožalna solza z očesa.

Gospod ravnatelj je torej mrtev za načelnikstvo. Delavcu se je pa na posled vresničila že dolgo gojena želja, da je tega gospoda končno odstranil iz načelnikstva.

Mislím, da mi bodo njegovi načelniški mani že oprostili, da sem mu napisal ta nekrolog. —v—

Iz Ormoža. Podružnica štajerske kmetijske družbe v Ormožu spi, spi in spava že dobršen čas. Ali nimamo res nikogar v Ormožu, ki bi nekoliko podregel naše ljudi in bi jim razložil, da podružnica ne obstoji samo za enkratni letni občni zbor, ampak zato, da izpolnjuje svoj namen? Zato tudi ni nikjer nič zanimanja za njo; naši kmetje še je ne poznajo. In časi so tako resni: travniki so slabši leto za letom, ker nikdo ne pončuje in drega ljudi, da bi se majhno ogledali za umetnimi gnojili. Gospoda, tu je treba pouka in vzgleda! Seveda, res je tudi, da nimamo sedaj skoro v Ormožu človeka za to važno delo — pa če bi bilo kaj resne volje, bi se še lahko odpomagalo! Pri vinogradih so na boljšem; tam se sedaj že brigajo naši ljudje za pravilno obdelovanje. In povrh tega imamo še v g. Ašiču izbornega inštruktorja. Kaj pa je s kletarskim društvom? Vino leži v kleti in nikjer ni čitati, da se dobi tam dobra kapljica. Reklame ni prav nobene! Zato je sklepal zadnji občni zbor o pokritju primanjkljaja! Današnji svet zahteva priporočila in ponudbe. Poglejte na Kranjsko! Tam prireajo razstave in skrbje, da zvedo ljudje za njihova vina, ki se pa še primerjati ne z našim svetovnoznanim ljutomeržanom. Pri nas skrbijo za reklamo Nemci in nemški vitežki red in skrbeli bodo za njo eventualno tudi judje, ko izvohajo za ugodni položaj. Na nogo torej več dela, več smisla za moderni čas in njegove potrebe ter notabene tudi več strokovajaštva!

Klic vpijočega v puščavi?

Ljutomer. Skrajni čas je, da se sporazumemo in složimo vsi, kolikor nas je, brez obzira na stranko in politično prepričanje, saj je v čisto narodnih vprašanjih in v obrambnem delovanju sloga ne samo mogoča, ampak neobhodno potrebna, ako hočemo rešiti svoj rod in svojo zemljo podjarmljenja pod prodirajoče Nemstvo. Ravnajmo se v tem obziru po nemškem vzgledu, katero snuje sedaj eno, samo mogočno nemško narodno stranko za vso Avstrijo, katera bode v narodnih, kulturnih in gospodarskih vprašanjih postopala v imenu vsega avstrijskega Nemštva ter se bode vrgla s podesetereno močjo baš na naš narod in našo zemljo, da nam jo iztrga. Če so Nemci složni, koliko bolj moramo biti mi, ki smo v vsakem obziru slabši od njih. Pozabimo torej malenkostne razlike med stanovi, odložimo tudi principijelna nasprotstva v političnih vprašanjih, ko se gre samo za kulturno in gospodarska vprašanja. Tako vprašanje je tudi izobrazba naše mladine in skrb za to izobrazbo. V ta namen lahko pomagamo vsi, brez razlike na stan in na premoženje, vsak po svoji moči. — Učimo se vendar od nasprotnikov. Le glejmo kako si pri njih vsi stanovi, obrtniki, trgovci, meščani, posestniki, kmetje — s kratka vsi, delajo eden drugemu v roko. Eden podpira drugega in vsak se zaveda, da je član v veliki narodni verigi in da stoji in mora stati z drugimi v trdni zvezi, ker bi drugače spravil celo narodno organizacijo v nevarnost. Kako je v tem obziru pri nas? Naši obrtniki žive vsak za se, brez organizacije, brez zveze med seboj in brez trdne in zanesljive zveze z občinstvom. In to občinstvo je kakor muhasta ženska, podpira brez cilja in

brez načrta če treba naše najhujše narodne nasprotnike, dočim pušča svoje sorojake propadati. Kaj čuda, da nemški obrtniki in trgovci pri nas napredujejo, dočim se naši bore z največjimi zaprekami in ovirami.

Temu životarenju in tavanju v temi in nezavednosti treba napraviti konec. Obrtniki! Združimo se vsi v „Obrtniški zvezi“, ki se bode v kratkem ustanovila za Ljutomerski okraj.

Potreba strokovnih združb in združ je dandanes že vsakemu jasna, zato je ni več treba posebej povdarjati. Govorilo in pisalo se je o tem dovolj, čas je, da beseda meso postane in da se združimo vsi, gospodarji in delavci v svojo „obrnliško zvezo“, katera mora postati naš dom, mati našega napredka. Na delo torej, pokažimo, da razumemo svoj čas in da smo v stanu zadostiti zahtevam, katere stavi na nas!

Slovenske novice.

Štajersko.

— „Slovensko trgovsko društvo v Celju“ je sklenilo prirediti vsako prvo in tretjo soboto vsakega meseca skupen sestanek vseh članov društva. Prvi sestanek se vrši dne 24. t. m. v gostilni pri „Jelenu“, prihodnji pa dne 1. decembra, kar se bode po okrožnici pravočasno naznanilo. Za člane društva je neobhodno potrebno, da se večkrat snidejo in spoznavajo med seboj. Pri takih sestankih bode odbor zamogel zvedeti mnenje članov, kar mu bode veljalo kot navodilo pri nadaljnjem delovanju. Odbor pričakuje, da se sestankov udeležijo vsi člani polnoštevno.

— Za narodnega trgovca oddaja se dobro vpeljana trgovina z mešanim blagom v premožnem okraju. Početnem trgovcu, kateri ima 5 do 6000 K gotovine nudi se prilika napraviti v dotičnem kraju dobro kupčijo. Pojasnila daje „Slovensko trgovsko društvo v Celju“, na katero je nasloviti tozadevne ponudbe.

— Podporno društvo organistov je zborovalo včeraj, dne 22. novembra v Celju. Ob 10. uri prepoldan so imeli slovesno mašo, pri kateri se je pela znana M. Fillerjeva maša. Mešani zbor 36 peycev in pevk pod znano izbornim vodstvom gosp. K. Bervarja je pel izvrstno; kaj enakega se redko sliši v Celju. Posebno sta se odlikovala sopran in alt. — Popoldne je bil v orgljarski šoli občni zbor, katerega se je udeležilo do 30 organistov in nekaj g. duhovnikov. Prišel je tudi brzojav od poslanca dr. Korošca iz Dunaja: „Tudi vaš stan je vstet med privatne uradnike“, torej bodo organisti tudi deležni zakona za pokojnino. — Društvo ima 1200 kron prebitka: podpor so razdelili 72 kron.

— Himen. Včeraj popoldne se je poročila gđ. Štefanija Mačija Dolinar z g. Vladimirom Mogušom, uradnik hipotekarne banke v Zagrebu. Poročal ju je č. g. Janko Barle, arhivar nadškof. pisarne v Zagrebu. Mnogo sreče! — V nemški cerkvi je bila pa poroka gđ. Helene Marije Keppa, hčere okrož. zdravnika v Celju z g. Otto Schafferjem, nadporočnikom tukaj, ki pa je prestavljen v Gradec.

— Celjski občinski svet misli v petek, dne 23. listopada t. l. v seji razpravljati o stavbi elektrarne. Tudi hočejo zvišati mestnim stražnikom plače. Pa veliko menda ne bo iz tega povišanja, ker rabijo nemški naši mestni očetje denar nujno za Gaberje. Čujemo, da mislijo v ta zadnji hvalevredni kulturni namen zvišati občinske doklade za 1%. Sicer pa eden ali dva odstotka, to nič ne de, seveda. Saj

plačujejo tudi Slovenci. Nemci pa imajo itak v Celju dovolj denarja! To je naše mnenje; morda mislijo naši kramarski nemški somišljeniki drugače.

— Kako so hitri! Naša ljuba „vahtarica“ objokuje v zadnji številki poraz Nemcev v Č. Budjevicah. Seveda — Nemci v Celju se morajo za to tudi maščevati! Dr. Zotka izvaža v alpinske dežele različne testenine. In „vahtarica“ hujska k bojkotu teh čeških testenin, da bi s svojo mogočno besedo uničila siromašnega dr. Zotka. Z bojkotom so tedaj takoj pri roki, in še hitro. Kaj pa, ko bi Slovenci okrog Celja poskusili z bojkotom gotovih gospodov? Vzglede vlečejo.

— Utopil se je Ivan Končan, ki je bil nastavljen v skladišču pri gosp. Majdiču. V torek po noči je izginil in včeraj so ga potegnili pri „Grenadirjem“ mrtvega iz Savinje.

— Izpred sodišča. Valentin Skale, ki je ubil častniškega slugo Klemenčiča s tem, da mu je sunil dežnik v oko, je obsojen na dve leti zapor. Olajšalo mu je kazni, ker je bil zelo vinjen in ga je Klemenčič zmerjal. — Leopold Mirnik iz Velike Pirošice, delavec, je dobil štirimesečni zapor, ker je vrgel kovaču Jožefu Videnšku steklenico v glavo in mu s tem tako oškodoval oko, da so ga morali odstraniti.

— Inšpekcija. Polkovnik pešpolka št. 87 Gherardini je prišel inšpicirati tukaj v Celju stoječ bataljon.

— Promocija. Danes je bil promoviran na graškem vseučilišču gosp. Alojzij Gregorin, sin gosp. dež. sodn. svetnika Gregorina v Celju, doktorjem prava. Iskreno čestitamo!

— „Slov. Gospodar“ namerava izhajati od Novega leta naprej po trikrat na teden.

— Kakor čitamo v „Slovencu“ so ujeli Kaiserja v Novem Yorku in ga privedejo nazaj v Ptujo.

— Iz finančne službe. Višji nadzornik Jakob Kindl je prestavljen iz Maribora v Slov. Bistrico in Blaž Wenko iz Slov. Bistrice v Maribor.

— Od pošte. V višji plačilni razred so pomaknjeni poštni oficijanti Alojzij Sturm, Jožef Hrastnik, Ivan Brandl, Anton Hrobath, Martin Oberortner, Friderik Podpečan v Mariboru, nadalje Rihard Fasching v Špilfeldu, Ivan Hölzl na Pragarskem, Fr. Krebs v Poljčanah, Ivan Grüneis v Ptuju in Ervin Jokeš v Grobelnem.

— Vest o uničenju občinskih volitev v občini Okolica Celje ni resnična. Naš sicer jako zanesljivi poročevalec se je bil prenagil; ker je pri nesel poročilo v zadnjem trenutku, nismo mogli poizvedeti, koliko je na tem resnice, bilo pa nam je seveda mnogo ležeče na tem, da bi se taka v nebo kričeča krivica takoj izvedla in bi se storili potrebni koraki v obrambo proti takim zahrbtnim napadom naših Nemcev. Naš poročevalec se je dal speljati na led raznim govoricam, katere trosijo izvestni gospodje po našem mestu.

— Požar je upepelil zadajo nedeljo popoldne hišo in hlev posetniku Plavšaku v Tremerjih. Zvečer pa je zgorel kozolec posestniku Vorinatu v Šmarjeti.

— Iz Laškega trga nam poročajo, da se je utopilo par konjev z vozom vred v Gračnikovem potoku. Konja sta se splašila in skočila v zelo narasli potok. Bila sta last jurklosterske graščine.

— Iz Laškega. „Bralno društvo“ ponovi dne 2. decembra izvrstno šaloigro „Trije tički“. Ker je bilo k zadnji predstavi mnogo zadržanih, upati je na mnogobrojen obisk zlasti od zunaj. Igra sama na sebi je zelo priljubljena, kdor pa jo je videl zadnjič igrati od naših diletantov, rekel si je gotovo:

„To so ti mojstrski tički, ki se lahko pokažejo pred vsakim občinstvom.“ Čisti iznos zadnje predstave je znašal K 30'01 in se je izročil pogorelcu Franu Kapunu.

— Trbovlje. Desetletnica kat. delavskega društva se vsled raznih okoliščin ne vrši dne 25. t. m. ampak nedeljo pozneje, t. j. dne 2. grudna. Opozarjamo na to druga tukajšna društva.

— Trbovlje. Ker je na dnevnem redu na Spodnjem Štajerskem boj za napise, zato bi opozorili gg. Počivauška in Sterniša, naj nadomestijo svoj Bäckerei und Gasthaus, oziroma Schneidermeister s samoslovenskim napisom, kakor so isto storili že drugi narodni obrtniki. Slovence dirneta ta napisa neprijetno.

— Trbovlje. Pozor Slovenke, Slovenci! Tukajšni narodni trgovci in trafikanti prodajajo iz prijaznosti razglednice, na katerih je videti Trbovlje, Hrastnik, Vode. Te razglednice je dala napraviti s pomočjo slov. akademičnega društva „Vesne“ naša moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda; njih čisti dohodek je namenjen naši šoski družbi. Sezite torej po njih. Stroški so poravnani; za društvo bo ostalo, ko vse prodamo, kakih 150 kron.

Odbor.

— V Hrastniku se otvori z Novim letom otroški vrtec „Družbe sv. Cirila in Metoda“. Sprejemali se bodo otroci, ki še ne hodijo v šolo, torej s 4, do 6 tih let. Starši se naj zglasijo takoj pri g. Rošu ali pa pri g. Koželju v delavskem konzumnem društvu. Posebno one matere, ki vsled opravljanja težko čuvajo svoje otroke čez dan, bodo iz vsega srca vesele, da bodo rešene čez dan teh skrbi. Plačevati ne bode treba ničesar, če pa kedo le želi, naj pošlje isto „Družbi sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljano, ki bo imela mnogo stroškov s tem zavodom. Ako želi kdo kako pojasnilo, naj povpraša pri zgoraj imenovanih gospodih. Ne bodite nezaupni in zglasite se vsi bodisi rudarji, steklarji, delavci iz kemične tovarne ali kmetje ali gospodje, Slovenci, ali Hrvatje, ali še druge narodnosti, zglasite se socijalni demokratje kakor pristaši drugih strank, kajti vaši otročički tega ne poznajo in se bodo najveseleje drug z drugim kratkočasil.

— Požar. V Slovenjgradcu je pogorel 17. listopada t. l. hlev čevljarja Romana Robnika. Ker je pihal močan veter, bi se lahko dogodila velika nesreča. Goreči ogorki so leteli tja do slovenske šole, katera je dobila še le pretečeno poietje streho iz azbestne opeke. Hlev je pogorel do tal. Na srečo se je vžil močan dež in olajšal mestni požarni brambi gasilno delo. Robnika so zaprli na licu mesta, ker ga sumničijo, da je sam zažgal. Še le pred nekaj dnevi je skušal povišati zavarovalnino. Zaprli so še dvojce drugih oseb zaradi nasilnega obnašanja.

— V Špitaliču je imenovan dosedanji šolski vodja gosp. Ivan Časl nadučiteljem.

— V Dobjem pri Planini ima nadučitelj tako slabo naturalno stanovanje, da je višja šolska gosposka ondotnemu krajnemu šolskemu svetu naložila, da mu mora plačati postavno stanarino.

— Bralno društvo pri Kapeli blizu Radgone priredi v nedeljo, dne 25. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilni g. R. Horvat-a veselico s poučnim predavanjem, tombolo, petjem in drugim razveseljevanjem, med katerimi svira novo ustanovljeni goslarsko-tamburaški klub kapelski. K mnogobrojni udeležbi vljudno vabi odbor.

— Sv. Križ. Minulo nedeljo, dne 18. novembra t. l. je zborovalo bralno

društvo pri Sv. Križu. Prvi govornik, ki je zgodovino Slovencev razlagal si je pridobil pohvalo poslušalcev. Poslušalci so se čudili, da zgodovina Slovencev sega tako daleč nazaj, čudili so se tembolj, ker so slišali, da so gradili mogočni Rimljani po naši zemlji ceste, mesta, templje in druge stavbe. Drugi govornik nam je razlagal novo domov. postavbo po drž. zak. od 6. decembra 1906 šte. 222. Omenil nam je stare domov. postave sosebno one iz leta 1858., 49. in 63. Posebno nam je razlagal, kako krivična za kmetske občine je bila domov. postava iz leta 1863. Oba govornika sta nam obljubila sklicati v kratkem zopet shod in bode nadaljeval prvi o zgodovini Slovencev, drugi bo pa predaval, kako naj občine in posamezniki postopajo ob času živinskih kužnih bolezni. — Podobna predavanja so velike važnosti za kmetško ljudstvo, želeti bi bilo, da bi se jih, akoravno je bilo lepo število zbranih, prihodnjič še več udeležilo. Kaj pa g. župan — zakaj pa vi niste prišli — k predavanju, videli smo samo enega. Le pridite prihodnjič. Toraj do svidenja!

— Ormož. V nedeljo, dne 23. t. m. se vrši prvi večer za stariše v prostorih slovenske šole. Pogovarjalo se bode o vzgoji naših otrok ter kako hoče tukaj šola podpirati stariše in obratno kako naj bi stariši pripomogli učiteljem do večjih uspehov na vzgojevalnem polju. Začetek je ob 6. uri zvečer. Vstop je dovoljen le starišem. — Zatem se vrši tombola v gostilni gospe Gomzijevo v prid šolarske kuhinje. K tomboli, ki se začne ob 7. uri, so vsi prijatelji slovenske šole prav prijazno vabljeni.

— Ormož. Naši diletantje se pridno vadijo za uprizoritev Govekarjevega „Desetega brata“, katerega bodo tukaj uprizorili v drugi polovici meseca decembra t. l.

— Pri občinskih volitvah v Mariboru so v tretjem razredu zmagali Vsenemci. Prebivalstvo jim je tedaj dalo zaupnico za njihovo protislovensko politiko v mestu, za nasilstvo napram slovenskim tvrdkam in obrtnikom. Zaupnico po guljašu in pivu. Vsakemu svoje! Slovenci si naj to dobro zapomnijo!

— Iz Maribora. Znan vinski veletržec Emanuel Mayr v Mariboru vstavil je svoje plačevanje, na kar so mu kleti zaprli, a le malo vina v njih našli. Dolgovi baje znašajo čez četrto milijona kron. Kake namene je imel Mayer s svojimi upniki, dalo bi se soditi po tem, da je dal še pravočasno prepisati zemljišča na svojo ženo. Vendar se govori, da se hoče pobotati s 35%. Čudno, da „Mariboržanka“ ta slučaj le tako mimogrede omeni, dasiravno je ta novica iznenadila mariborsko prebivalstvo, ki je Mayer-ja v obče smatralo za premožnega. Ako bi bil to kak Slovenec, bi mu ta nemčurški list posvetil gotovo nekoliko več vrstic.

— „Mariborski Sokol“. Minulo je že leto, kar se je sestavil pripravljalni odbor „Mariborskega Sokola“, a še danes stoji skoraj na istem stališču. Res, da se je to leto pridno telovadilo pod pokroviteljstvom „Športnega društva“, tudi nastopili so že telovadci dvakrat javno, a vendar še ne moremo govoriti o kakem znatnem uspehu. Zakaj ta mlačnost! Čas bi bil, da bi se ustanovil „Sokol“ čimprej, kajti le v tem društvu vlada prava sloga, le tukaj ne občutimo razlike med stanovi, kar se žalibog dogaja tako rado v Mariboru. Kakor se sliši, se bodo pravila predložila še ta teden namestniji v potrditev, torej lahko upamo, da bode „Mariborski Sokol“ že v začetku prihodnjega leta zagledal beli dan. Kakor

se je že pokazalo dosedaj, boriti se bo moral mladi „Sokol“ ne samo z nasprotniki iz nemškega tabora, ampak tudi, kar pa je najbolj žalostno, z našinci. Že sedaj mu začenjajo nasprotovati, kaj še le potem, ko bo igral v javnem mariborskem življenju vplivno nlogo. A mladi „Sokol“ se ne sme ustrašiti teh zaprek, saj ima večino na svoji strani, ki mu ostane vedno naklonjena. Na zdar!

— **Ministrstvo** svari pred izseljevanjem v državo San Paolo (Brazilija). Tam posestva nikakor niso tako cena, kakor to trde brezvestni agenti, ki tirajo ljudi v pognbo.

Kranjsko.

— **Narodno-napredna stranka za Kranjsko** je imela pretečeni teden shod zaupnikov. Iz govorov raznih govornikov omenjamo, da zahteva njen novi program nujno ustanovitev poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Ljubljani, da izreka željo po kmetiskem združništvu in sicer bi se naj prodajali poljski pridelki, vino, mleko in potom posebnih klavnic, kakor obstoje na Danskem, tudi meso brez prekupovalcev na veliko naravnost kupcem po mestih. Nadalje zahteva stranka zavarovanje kmetiskih delavcev za starost in onemoglost. Za obrtnike zahteva obrtno-pospeševalni urad in ponavlja staro — željo po obrtnih in neščanskih šolah. Tudi za uradništvo in učiteljstvo zahteva svobodo mišljenja in izboljšanje gmotnega stanja. Nato so sklenili tesnejšo organizacijo stranke in izvrševalen odbor.

— **Nov zdravnik v Ljubljani.** V sodnijskih ulicah se je nastanil in začel zdravniško prakso dr. Bogdan Derč kot specialist za otroške in notranje bolezni. Mladi zdravnik se je vezbal po dovršenih medicinskih študijah v ljubljanski bolnici in pri slovečih zdravniških strokovnjakih na Dunaju in v Gradcu.

— **Pred ljubljanske porotnike** pride 28. t. m. Alojzij Župevec, 23 letni fant, doma s Trške gore pri Krškem, ki je bil letošnje poletje v Ljubljani umoril in okradel svojo ljubico Mlakar, doma od Sv. Duha pri Krškem.

— **Dinamit** si je pripeljal s seboj v Ljubljano neki delavec Jurij Premur iz Otočca na Hrvaškem. Dejal je pri aretaciji, da ga je kupil od svojih sodelavcev pri gradnji železnice na Koroškem. Kaj poreče sodnija k tej kupčiji, se še ne ve.

— **V Ameriko** se je odpeljalo iz ljubljanskega kolodvora zopet 81 Slovencev.

— **Deželni odbor kranjski** je razdelil skupno z različnimi zavarovalnicami raznim gasilnim društvom skupno 18.307 K.

— **V Domžalah** razsaja legar. Umrle so že 4 osebe.

— **Šolska zadeva.** Deželni šolski svet je dovolil nekaterim šolam v radovljiškem okraju, da združijo ponavljalno šolo, ki dela — kakor znano — kranjskemu učiteljstvu veliko težav, z vsakdanjo šolo.

— **Krška javna bolnica** se razširi. Dozida se toliko, da bode v njej prostora za 60 do 70 bolnikov, in oskrbovala jo bosta dva zdravnik, en kirurg in drugi za notranje bolezni.

— **V Leskovcu pri Krškem** so čutili v torek ponoči ob eni uri potres z močnim navpičnim sunkom, ki mu je sledilo valovito gibanje.

— **Št. Janžka železnica** je zagotovljena. V konferenci pod predsedstvom železniškega ministra dr. Derschatta so bile odstranjene vse zapreke, ki so se stavile na pot zidanju te lokalne železnice. Podjetje bo financirano na ta način, da bodo izdale dolenjske železnice za ona dva milijona

akcij, katere imajo že v svojem portfelju in za katere jamči dežela Kranjska.

— **Železnica iz sentjanske doline v Trebnje na Dolenjskem** začno zidati v najkrajšem času. V omenjeni dolini je mnogo premoga.

— **Zastrupiti** se je hotel s slepo patrono nek rekrut pri 27. pešpolku. Ni mu bilo po volji, da nosi vojaško suknjo in si je ustrelil slepo patrono v stegno, da bi si zastrupil kri.

— **Posebna deputacija idrijskega mesta** se je mudila te dni na Dunaju radi podržavljenja idrijske realke. Upajo, da jo prevzame država že s šolskim letom 1907/8 v svojo upravo. To je edina slovenska realka.

— **Učiteljske premembe na Dolenjskem.** Stalno so imenovani na svojih službah: nadučitelja Martin Matko v Toplicah in Ivan Žnidaršič v Brusnicah ter učiteljica Marija Bučar v Belicerkvi. Prestavljena je učiteljica Armina Sirnik s Studenca v gorenjsko Breznico. Službi ste menjali učiteljici A. Justin v Vremah in M. Orel v Trebelnem.

— **Izseljevanje v Ameriko.** Iz krškega okraja se nam poroča: Ker je bila letoš vinska in sadna letina v farah Sv. Duh in Studenec vsled toče silno slaba, začelo se je ljudstvo zopet izseljevati. Veliko jih gre iz teh in drugih župnij ali na Nemško, ali v Ameriko. V Ameriko se podajajo največ taki, kateri so že bili tam ali kateri imajo tam sorodnike in znanke.

Koroško.

— **Ojstrica pri Spod. Dravogradu.** Pri današnji volitvi zmagala je slovenska stranka v III. razredu s 100 proti 52 glasovi, v II. razredu s 30 proti 11 glasovi, navdušenje je velikansko, ker dozda je vladala nemškutarija. I. razred bode najbrž izgubljen, ker g. Jelen, župnik na Ojstrici simpatizuje z nemškutarji.

— **Promocija.** Danes je bil na dunajskem vsenčilišču promoviran za doktorja modroslovja g. Mihajlo Rošthar, suplent na gimnaziju v Beljaku in tajnik ondotnega dijaško-podpornega društva „Drava“. Čestitamo domoljubnemu, za beljaške Slovence neumorno delujočemu dolenjskemu rojaku iz fare Leskovec pri Krškem.

— **Nemškutarska poštarica** zloglasna Marija Schuster je pri tožbi, ki jo je vložila zoper dijaka Vekoslava Mraka, češ, da je podpisal neki zapisnik, ki je bil naperjen proti njej, popolnoma pogorela. Dr. Brejc v Celovcu je hotel nastopiti dokaz resnice, česar se je poštarica tako ustrašila, da je tožbo umaknila in poravnala vse pravdne stroške. Si že moremo misliti, zakaj! To je ista poštarica, ki je nedavno zivala in psovala slovenske narodno-radikalne visokošolce ob priliki sestanka v Št. Jakobu. Sedaj se bo pa vendar enkrat pobrala odtod!

Primorsko.

— **V Veprincu tik Lovrane** so zmagali Hrvati po dolgotrajnem boju z odpadniki italijanaši. Na večer volivnega dne so doneli streli raz veprinske griče in naznanjali, da so si vendar enkrat priborili domačini zaslužen pravo, Slava vrlim možem!

— **V Cerknem** priredi ondotna „Kmetijska zadruga“, ki ima najvzornjšo mlekarno na Goriškem, 6tedenski mlekarški tečaj. In kako je z mlekarstvom na Spodnjem Štajerskem. Mila nam majka!

— **V Kamnici na Goriškem** je padel posestnik Miha Golevšek v božjastnem napadu na ognjišče in se smrtnonevarno opek.

— **V Trstu** imajo deficita pri ob-

Zvišati hočejo seveda doklade, najemniške liste in cene pri električni cestni železnici. Ljudstvo je zelo razburjeno proti temu gospodarstvu in pridno demonstrira.

— **Istrska družba sv. Cirila in Metoda** je odprla nujno potrebno šolo v Ripendi.

— **Izseljenci.** S parnikom „Zdržene avstrijske akc. parobrodne družbe“ se je odpeljalo v Novi Jork 12. listop. 556 izseljencev. Jutri se vkrci v parnik v Patrasu, na Grškem še 600 izseljencev.

— **Koper.** Tukaj se je 15. t. m. osnovalo društvo, ki ima namen, skrbeti za kaznjence, kadar pridejo iz kaznilnice v Kopru. Društvo ima plemenit namen pomagati tem nesrečnejšem zopet na pravo pot, da se bodo mogli s poštenim delom pošteno preživeti. Načelnik novega društva je vodja kaznilnice g. Wenedikter, v odboru razni meščani koperski in uradniki kaznilnice.

Druge slovanske dežele.

— **Madjarska svoboda.** V Požunu je bila obsojena Slovakinja Gizela Friedrich, ker je obsodila v nekem slovaškem listu postopanje mažarske vlade proti župniku Jurigu in dejala, da se uaj Slovaki združijo in delujejo na to, da se končajo enake krivice napram nemažarskim narodom. Pripomniti je, da razpolagajo Madjari z zelo svobodno tiskovno postavo, a jo zavijejo proti vsem drugorodnim narodom na Ogrskem. Svaka sila do vremena!

— **Pruska inkvizicija.** Kar se je sklenilo na shodu nemške kolonijalne družbe na predlog misijonarjev, da se mora domorodce v afriških kolonijah pončevati na podlagi materinščine, to ne velja v kulturni Prusiji za civilizirani poljski narod; kulturna sramota za državo, ki tepta svete postave vzgoje in ljudskosti. Z najgršim nasiljem in brutalnostjo se sili poljsko mladino v šolah, da bi tudi molila in spovedovala se nemški. Otroke se tolče in na vse mogoče načine sili, da bi nemško molili in peli. Poljske časopise plenijo, njih urednike zapirajo, ker se bojujejo za povsod drugod priznane človeške pravice. Poljske starše se zapira, ker baje podpihujejo svoje otroke k stavki. Vse pritožbe poljskih prslancev ne pomagajo ničesar. Naučni minister odgovarja, da se s kaznimi ne bo prenehalo. V zadnjem času so se začeli gorko zavzemati za Poljake nemški socialisti. To je moderna pruska inkvizicija. Poljska banka za kolonizacijo je določila 350 milijonov v ta namen, da bi se pokupila poljska plemenitaška posestva na Požunjskem. Površina poljskega ozemlja se je s povratnimi kupčijami zvišala za 5000 hektarov. Vsa pruska srditost ni pomagala nič; Poljakov ne morejo ugonobiti. Število Poljakov znaša 10% od vsega prebivalstva na Pruskem.

— **Madjarska pravica.** Slovaški župnik dr. Juriga, ki je obenem tudi državni poslanec, je priobčil v listu „Katolicke noviny“ dva članka. Državno pravičnost ga je tožilo zaradi „ščuovanja proti madžarskemu narodu“. Pravda se je vlekla neizmerno dolgo; dokazano je, da dr. Jurigo madžarski sodniki sodijo na temelju napačnih prestav dotičnih člankov, kateri izražajo pač veliko ljubezen do slovaškega naroda, pa ne najmanjše sovražne besede pvoti madžarskemu narodu. To ni vse nič pomagalo. Dr. Juriga je bil obsojen na dve leti državne ječe in na 1200 kron globe, eventualno tudi še na trideset dni zapore. Nad 400 Jurigovih župljanov je čakalo pred sodiščem na izid pravde. Ko so čakajoči slišali to krivično razsodbo, so glasno protestirali proti tej brutalnosti. Pandurji pa so

potegnili sablje ter z golim orožjem množico razgnali. To se je zgodilo sredi meseca novembra 1906 v evropski državi! Madžari in njih prijatelji še vedno trde, da so kulturni narod!

Svetovne vesti.

— **Atentat v cerkvi.** V cerkvi sv. Petra v Rimu je 18. t. m. razpočil peklenski stroj, ki je bil nabasan z žreblji in strelnim prahom. Grozen pok je spravil množico vernikov v velik strah, zgodila se pa ni nobena nesreča. Krivcu še niso prišli na sled.

— **Proti trustom ali velikim kartelom** so začela ameriška sodišča kaj ostro postopati. Začela so izvajati postavbo od leta 1890, po kateri zapade toliko železniška družba, katera daje prevelike in neopravičljive olajšave podjetnikom za prevoz njih blaga, kolikor tudi podjetja, katera so si take olajšave od železnic izposlovala.

— **Parnik „Dix“** je 19. t. m. trčil ob parnik „Jesenic“ ter se je takoj potopil. Vtopilo se je 41 potnikov.

— **Žrtev očetovske ljubezni.** V Alesandriji je padel v reko Tanaro sin profesorja fizike Crescija. Oče je skočil za sinom, da ga reši, a je utonil. Dečka je rešil neki mož, a je otrok kmalu nato umrl.

— **Umrli** je na Dunaju nenadoma za srčno kapjo vsenčiliški profesor dr. Teodor Vogt.

— **London** šteje sedaj 7.100.000 prebivalcev, za pol milijona več nego leta 1901. London ima torej toliko prebivalcev kakor Češka.

— **Kitajskega jezika**, oziroma temu sorodnih narečij, se poslužuje skoraj tretjina vsega prebivalstva naše zemlje.

— **Defraudacije.** V odboru za pomoč po potresu poškodovanim v St. Franciscu, so prišli na sled in vlada je dala zapreti že vse odbornike. Dognano je, da so ti poštenjaki 200 tisoč dolarjev (1 milijon kron), ki so bili namenjeni poškodovancem, poneverili.

— **V dobre namene** je volila vdova Lewis v Londonu vse svoje 24 milijonov kron znašajoče premoženje. Njen mož je bil v Londonu znan oderuh, kateri je „deloval“ pa le v višjih krogih. Vdova je grehe svojega moža s tem činom nekoliko zmila.

— **V Novem Yorku** so zaprli sodnika Richmonda radi raznih tatvin in ubojev. Naznanil ga je neki ribič, katerega je po krivici obsodil in ga je ta vsled tega neprestano zasledoval. Pripomniti je, da ameriški sodniki niso isto kar naši; ampak volijo jih občine.

— **V Reki** so imeli 19. in 20. t. m. hud vihar z nalivom, ki je napravil mnogo škode. Tako je n. pr. ustavil ves pomorski promet, napolnil vse barke z vodo in ustavil elektriko, tako da so bili 19. t. m. brez luči. V Opatiji je odtrgal še zadnji kos mola, kateri je od zadnjega viharja ostal. Odtam se tudi toži, da vladajo sedaj na pobrežju in na cestah jako neprijetne razmere. Blata je baje povsod preveč.

— **V Koloniji na Nemškem** je zgorel v krčmi pri nastalem požaru nek Amerikanec.

— **Črnogorska knjegljuja** je že štirinajst dni bolna. Poklicali so ji slovečega zdravnika iz Italije.

— **Umor.** Blizu Šoprona na Ogrskem je udaril doma v sobi žendarmerski stražmojster Alač žendarna Horvata nenadoma s sabljo tako hudo po glavi, da se je slednji takoj mrtev zgrudil. Ko sta ga hotela tovariša braniti, je stražmojster nameril puško na nju. Še le več ljudem se je posrečilo zvezati podivjanega žendarna, katerega so takoj odpeljali v zapor v Šopron. Za vzrok uboja se še ne ve.

— V temešvarski okolici morajo vladati posebno srečne rodbinske razmere, ker zastrupljajo možje svoje žene, te pa zopet svoje možje. Dogodilo se je že cel tucat slučajev.

— Glavni tajnik abesinskega cesarja Menelika, Grk Abanasij Survis, je bil nekoč železniški sprevodnik na orijentalni železnici. Sedaj potuje po Evropi in ga hvalijo kot razumnega in spretnega diplomata.

— Smrtna obsodba. V Zadru je porotniško sodišče obsodilo na smrt Kristofa Drača, ki je ustrelil orožnika Jakiča.

— Eno leto ječe zaradi pet krajcarjev. Reško sodišče je obsodilo Antona Lebana iz Trsta na eno leto ječe, ker je 2. t. m. iztrgal neki gospej na javni ulici iz rok denarnico, kjer je bilo 10 vinarjev.

— Truplo štiri dni ležalo v sobi. Na Reki so našli v neki podstrešni sobi v starem mestu truplo 70 letne Franciske Črnetič že gnijoče. Črnetič je bila skopa starka, ki se je ogibala ljudi.

— Ubil ga z dežnikom. V Spljetu je neki Ozretič v prepiru ubil z dežnikom nekega Dimiča.

— Ženske — izvoščki. To novost dobi sedaj Pariz. V Parizu se je ustanovila posebna šola, ki izobražuje ženske za ta posel.

— Odlikovana učiteljica. Njegovo Veličanstvo je podelilo g. Mariji Jambrišak, ravnanju učiteljici višje dekliske šole v Zagrebu, sedaj dodeljeni ženskemu liceju istotam v priznanje uspešnega delovanja na polju javnega dobrotnorstva zlati križez za zasluge. Jambrišak je odlična hrvaška učiteljica in pisateljica, ki si je s svojim neumornim delom stekla velikih zaslug ne le na pedagoškem, nego tudi na humanitarnem polju. Vrli hrvaški rodoljubi naše iskrene čestitke!

Prave ruske znamke „Pro-galošne“ iz Rige, priporočila po originalnih cenah, P. Kostić, Celje.

Pri prvovrstni avstrijski zavarovalni družbi (270) proti požaru in za življenje najdejo 12-12

posredovalci

kot krajevni in okrajni zastopniki izplačujoči se postranski posel, kot glavni zastopniki in stalni potovalci pa dobro stalno službo. Ponudbe pod „15305 Gradec“ poste restante.

➔ Sprejme se ➔

trgovski pomočnik

za manufakturno trgovino kot prva moč pod ugodnimi pogoji. Dober prodajalec, vojaščine prost z lepimi spričevali, ima prednost. Ponudbe pod

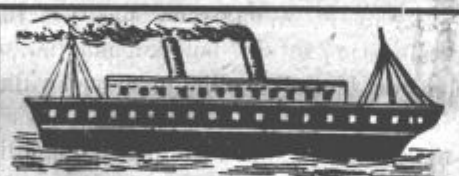
„Lepa bodočnost“

na upravništvo „Domovine“ (599) 1

Razumen trgovinski delavec

zmožen obeh deželnih jezikov, pripraven za pobiranje novcev in za obiskovanje strank, se išče za Celje. Položiti mora 200 K kavejce. — Ponudbe pod šifro „TAKOJ“ na upravništvo tega lista. (598) 1

Kupujte narodni kolek!

(1) 58

Kunard Line

TRST-NEW-JORK

je najpripravnejša, najcenejša in najboljša pot iz LJUBLJANE v Sverno Ameriko, ker to ni dolgotrajne mučne vožnje po raznih železnicah, nobenega presedovanja ne prenočevanja in sploh nobenih postranskih stroškov mej potje. Parniki sprostorni, varni, zračni in snažni; vozijo vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojasnila daje in karte prodaja glavni zastopnik **Andrej Odlašek, Ljubljana** Slomškova ulica 26, poleg cerkve Sv. Jožeta.

Suhe gobe, oljate in petrolejske sode, želod itd., kupi

Anton Kolenc

v Celju

vsako množino, po najvišjih cenah.

(120) 46-42

Češko posteljno perje

po nizki ceni, 5 kg novo, očiščeno K 9-60 boljše K 12-12, pavolnomehko, očiščeno K 18 in K 24, snežnobelo, pavolnomehko, očiščeno K 30 in K 36. Pošilja se franco po povzetju. Zamena in vračilo proti povračilu in portostroškov dovoljena. **Benedikt Sachsel, Lobes 347, p. Pilzno, Češko.**

Pristno bizeljsko vino (mošt)

razpošilja od 1 hl naprej

Jože Janežič

Staros Bizeljsko pri Brežicah.

Cena po dogovoru.

(587) 8-7

ODVETNIK ZA PATENTE

DR. FRITZ FUCHS

DIPLOMIAN KEMIK (zaprisežen)

TEHNIŠKA PISARNA

INŽENIR A. HAMBURGER

DUNAJ VII. SIEBENSTERNGASSE 1.

SCHICHTOVO MILO JE NAJBOLJŠE!

(572) 3-1

Da pri pranju se ne trudim, se resnično nič ne čudim: **Schicht** ima tak dobro milo, da kar samo bi čedilo!

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rofovška ul. št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

ZA BOŽIČNO SEZONO:

Svileni papir v vseh barvah na eno stran; na obe strani. Gladki in prešan. Srebrni papir gladki in prešan. Zlata pena. Šumeče zlato. Barva za mah. Podobice za jaslice. Božične dopisnice. Rutke.

svinčniki peresa kamenčki tablice peresniki gobice radirke črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtane, z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

šolske svete, učitelstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnate vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah.

Stambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in svetlicami od najpreprostejše do najfinejše izpeljave.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznana dobro blago. © Solidna in točna postrežba.

Skrb vsake gospodinjice je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdravju v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

V najem se daje na novo sezidana enonadstropna hiša z gostilno in prodajalno

tik novega mostu pri Brežicah na „Griču“. Poslopje stoji ob velikem smrekovem gozdu, kjer so lepa sprehajališča. Krasna stanovanja za letoviščarje. Nepopisno lep razgled na Posavje. Dobra voda. Mrzle in termalne kopeli. Vsa pojasnila daje lastnica „**POSJOJILNICA V BREŽICAH**“.

(598) 1

na dan z izgovorom, da nimamo Slovinci za to vrsto šol potrebnih knjig, kakoršen izgovor teh gospodk smo slišali v deželnem zboru, ko so občine prosile in slovenski poslanci zahtevali, da naj se ustanove slovenske meščanske šole v Žalcu, v Sevnici in v Trbovljah. — Lepo šolsko knjigo za domačo rabo učiteljev in učencev je spisal tudi nadučitelj v Sevnici g. Jos. Mešiček pod naslovom „Domovinska dežela Štajerska“, ki je vsega priporočila vredna.

— **Izpraznjena učiteljska mesta:** na dvorazrednici (v tretji krajevni vrsti) pri sv. Janžu pri Spodnjem Dravogradu, pošta Meža mesto definitivnega učitelja, prošnje do 10. decembra; na trirazrednici v Hočah (tretja krajevna vrsta) od Velikonoči 1907. mesto definitivnega nadučitelja in na trirazrednici v Radvini, pošta Maribor (druga krajevna vrsta), z enorazrednico od Velikonoči 1907. dve učiteljski mesti definitivno in provizorično, prošnje do 20. decembra.

— **Promocija.** V petek, dne 23. t. m. bode promoviran na dunajskem vseučilišču doktorjem modroslovja gosp. Adolf Pečovnik iz Sv. Lenarta v Slov. goricah. Čestitamo!

— **Iz poštne službe.** Poštna oficijantinja Marija Goričar v Kindbergu je imenovana za poštno ekspedijentino pri poštne uradu na Rečici.

— **Iz Laškega trga.** Nemškutarstvo pri nas je še silno močno. Svojo moč si hoče na ta način zavarovati, da dela z vsemi sredstvi proti slovenskim obrtnikom v Laškem trgu. Obrekovanja, tajno šuntanje in spletkarenje najgrše vrste služi tem ljudem kot dobro in izdatno orožje proti našim trgovcem in obrtnikom. S takimi sredstvi delujejo tudi proti našemu krmarju g. Drolcu. Upamo pa, da bo slovensko občinstvo kmalo spregledalo, kam meri vsa ta nemškutarska gonja, ki je danes naperjena proti Drolcu in kakor hitro bi tega spravili stran, bi se takoj obrnili proti kakemu drugemu Slovincu. Bodimo pametni in ostanimo složni, kakor so složni nemškutarji. Podpirajmo svoje obrtnike in trgovce, sicer ne bomo imeli nikdar stalnih meščanskih slojev in ostanemo večno le sluge pritepenih nemčurjev, kar bi bila za nas večna sramota. Bodimo složni, držimo se gesla: vsi za enega, eden za vse!

— **Na Ponikvi ob juž. žel.** razširila se je letos šola v petrazrednico in je krajni šolski svet s priznanim poštvovalnostjo tako hitro pripravil peto učilnico, da se je novi peti razred že koncem počitnic v njo vselil. Vsi občani smo tega veseli. Saj nam je rojak Slomšek vrednost dobre šole prelepo ocenil. To veselje nam pa hoče nekdo iz sebične častihlepnosti greniti. Pa ne bo šlo. Peti razred bi se naj ponemčil? Nikoli! Nam je slovenska šola več, kot vsa priznanja in odlikovanja, ki bi jih kedo rad dobil. Toliko za danes. Upam, da je dovolj in da bo imelo popolen uspeh. Ponkovičan.

— **Trbovlje.** Piše se nam od zanesljive strani, da je društvo „Kadilcev“ izključilo nekega starega, zvestega in za društvo zelo zaslužnega člana. Ta sklep društvenega odbora je vzbudil med člani društva, kakor tudi med nečlani, ki izključenca spoštujejo in čislajo, nezadovoljnost. Svetovali bi zatorej odboru, naj svoj sklep še enkrat vzame v pretres in naj še enkrat preudari, ali je dotičnik zaslužil tako ostro in občutljivo kazeno. Vsi smo zmotljivci, zato ne bo sramota, če bi odbor po ponovnem posvetovanju prišel do spoznanja, da prvi sklep ni bil opravičen in da ga zato prekličemo. Pravičnost je boljša nego pretirana strogost!

— **Kat. delavsko društvo v Trbovljah** obhaja v nedeljo, 25. t. m. ob 4. uri popoldne pri g. Žagarju (Pustu) svojo desetletnico s slavnostnim govorom dr. Kreka, žaloigro „Mlinar in njegova hči“ in drugim sporedom.

— **Razpis službe otroške vrtnarice.** Za otroški vrtec „Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ v Hrastniku na Štajerskem se razpisuje služba otroške vrtnarice. Plača znaša letnih 600 kron. Službo bode nastopiti 31. decembra 1906. Brezkolekovanе prošnje naj se vpošljejo najdalje do 15. decembra t. l. z naslovom: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.“

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, dne 19. novembra 1906.

— **Iz Žiž.** Nekdanje Tomandlovo posestvo prišlo je na javni dražbi v popolnoma slovenske roke. Hiša prej trdo nemška je zdaj last g. župnika žičkega in nam je tako zajamčeno, da se ne naseli kak nemčurček v našo sredino. Ta hiša bode kakor slišimo pravi žiški „Narodni dom“, kjer bode tudi poslovala novoustanovljena posojilnica.

— **Rajhenburg.** Tukajšna „Čitalnica“ priredi dne 25. t. m. gledališko igro „Berite novice“. Po predstavi petje, godba in prosta zabava. Ker je ta prireditev v prvi vrsti namenjena izobrazbi kmetskega ljudstva, je vstop popolnoma prost! Pričakuje se obile udeležbe tudi iz Brežic, Sevnice in Krškega.

— **Bralno društvo v Zavrču** priredi v nedeljo, 25. listopada v gostilni g. Fr. Miheliča veselico s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Gledališka igra. 3. Prosta zabava: šaljiva pošta, srečolov, boj s konfeti itd. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina: Sedež 40 v., stojišče 20 v. Prihitite tega dne vsi od blizu in daleč, ter rešite društvo pogina. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Slov. Bistrica.** Pri občnem zboru Čitalnice v Slovenski Bistrici dne 18. t. m. je bil izvoljen predsednikom g. dr. Urban Lemež; v odbor so se volili gospodična Otilija Feigljeva ter gg. Ivan Grobelšek, dr. Frančišek Ks. Lukman, Peter Novak, Alojz Pinter in Anton Špan.

— **Nemška podivjanost.** Iz ljutomerske okolice se nam piše: Pretekli mesec se je vračala nekega dne slovenska lovska družba iz lovišča gosp. Mursa. Sledil ji je pes tičar, last enega izmed lovcev te družbe. Na razpotju cest v Ljutomer, Cven in Gornje Kraplje je srečala ta družba vozove ljutomerskih lovcev kulturonošcev. Pomotoma jo ubere zgoraj omenjeni pes za vozovi tuje družbe. Počil je strel izmed Nemcev, in pes je obležal na mestu mrtev. To je vrhunec narodnega sovraštva naših Nemcev. Pomota se ni zgodila nobena, ker psa je poznalo vsako dete daleč na okrog. Junaški čin nemških kulturonošcev se bode obravnaval pred sodiščem, kjer bomo že zvedeli za ime onega divjaka, katerega nemški lovci zdaj tako trdovratno skrivajo.

— **V zmešnjavi nečaka ustrelil.** Terezija Jansekovič v Sterjancih pri Ormožu je 8. oktobra po noči vzbudila svojega moža v strahu, da je nekdo odprl hišna vrata ter da je nek tujec stopil v vežo. Ker so nedavno nekoga v Sodincih bili okradli, je Jansekovič res mislil, da se je priplazil tat v hišo, plane pokoncu, sname nabito puško raz steno in stopivši na hišna vrata vidi neko senco na dvorišču ter sproži v tej smeri. Koj začne bolesten vsklik, Jansekovič spozna glas svojega nečaka Ivana Mariniča, ki je živel v njegovi hiši in spal celo v njegovi

sobi ter je šel v tem trenutku samo ven — na potrebo. Jansekovič nese nesrečnega 11letnega dečka v hišo, ki je bil pa tako težko ranjen, da je v par urah izdihnil. Sodišče je strica, priznavši mu različne olajšujoče okoliščnosti obsodilo na pet dni zavora, poostrene z enim trdim ležiščem.

— **Sv. Jurij ob Ščavnici.** V nedeljo dne 25. t. m. priredi tukajšnje „Bralno društvo“ predstavo narodne igre „Martin Krpan“ v uti gospe Trstenjakove. Svira tudi priznana Kocmutova godba. Začetek točno ob pol 4. uri. Vstopnina zelo nizka: za sedeže I. vrste 50 v., za sedeže II. vrste 40 v., za stojišča 20 v. (Sedežev je 150, na stojišču je pa prostora za okolo 400 ljudi). Ta zanimiva igra se še ni igrala na nobenem manjšem slov. odru, ker jo je zelo težko uprizoriti. Kdor tedaj hoče videti kaj velikega in lepega, se mu ni treba peljati v Ljubljano; samo k Sv. Juriju naj pride omenjenega dne. Nikdo se naj ne vstraši tega, da se igra v uti, kajti le-ta je sedaj dvojnato obita ter vsestranski dobro zavarovana zoper veter in mraz; vrh tega bo se v nji kurilo. Še vroče vam bo, ako skrbite, da bo uta natlačeno polna — kar želi odbor „Bralnega društva“.

— **O Kaiserjevem konkurzu.** Franc Kaiser je spravil v nesrečo tudi svojega očeta in mater in sedaj je v konkurzu ne samo vinska trdnjaka Fr. Kaiser ampak tudi Martin in Ana Kaiser. Pobegli Franc Kaiser je prevzel l. 1884. od svojega očeta posestva v vrednosti pol milijona kron. Komaj je prevzel gospodarstvo je začel prenavljati vse svoje vinograde in širiti svojo trgovino. To je požrlo ogromne svote in to tem bolj, ker Kaiser ni imel potrebnega strokovnega znanja. Slabe letine, ujme, rastoči dolгови so ga gnali vedno globokeje v nesrečo tako, da je naposled celo z menicami sleparil na ta način, da je dobival za girante ljudi, ki niso imeli nikakega premoženja. Ni se dognano koliko je vseh pasiv, ker so vse knjige v skrajnem neredu; vseh dolgov pa bode več nego za 1.200.000 K. Dne 22. t. m. bo v Ptuj shod upnikov, na katerem bode bržkone zaključeno, naj se konkurs dvigne, ker bi konkurzna masa ne zadostovala v pokritje konkurznih stroškov. Neka delniška družba A. Seifriez nasledniki v Budimpešti je v zadnjem času sklenila tako zvito pogodbo s Kaiserjem, da ji pripadejo vse njegove kleti, vsa v njih shranjena vina, žganje itd.

— **Nemško društvo za Ptuj in Rogatec.** Na ustanovnem shodu v Ptuj dne 17. t. m. je sklicatelj dr. Plachki povdarjal potrebo te politične organizacije za ptujski in rogaški okraj. Zaklinjal je vse Nemce in nemškutarje naj bodo složni, da se lažje ubranijo sovražnikom. Nemško društvo si bode prizadevalo zboljšati gospodarske in politične razmere v okraju in zavarovati nemško nadvlado na Spod. Štajerskem. Skrbelo bode zato, da bodo dobila mesta na Spod. Štajerskem pri bližajočih se volitvah tako ognjevit duše, kakor je Wastian za svoje poslance. V ta namen treba dela, vstrajnosti in složnosti vseh nemško čutečih. Vsak Nemec ali nemškutar postane lahko član društva, članarina znaša samo eno krono na leto. Predsednikom novega društva je izvoljen dr. pl. Fichtenau. V odbor je izvoljenih devet pristnih Germanov, kakor Meglitsch, Stoinschegg, Straschill, dr. Plachki.

— **Iz tira skočil voz osobnega vlaka** ozkotirne železnice ki vozi iz Konjic v Poljčane dne 15. t. m. pred postajo sv. Duh v Ločah. K sreči je bil dotični voz prazen in je tudi strojevodja hitro ustavil vlak, da se ni zgodila večja nesreča. Po dveurnem

trudapolnem delu vzdignili so voz, ki je bil precej poškodovan. Promet ni bil moten in je večerni vlak brez vsake zamude pravočasno v Konjice dospel.

— **Pasja steklina** pojavila se je v Lučnici, občina sv. Jernej pri Ločah, vsled katere so bile poškodovane 4 osebe, 2 telici in več svinj. Vgriznjene osebe spravili so takoj v Pasterjev institut na Dunaj, da jih mogoče še rešijo smrti. Poškodovano živino so takoj ugonobili. Vsled ukaza c. kr. glavarstva v Konjicah, razglasil se je pasji kontumac čez vse občine omenjenega glavarstva na dobo šest mesecev.

— **„Zgodovinsko društvo za Spodnje Štajersko“** ima v nedeljo, dne 25. t. m. v mariborskem „Narodnem domu“ svoj občni zbor z naslednjim vsporedom: 1. Nagovor predsednikov. 2. Zgodovinsko predavanje: „Slovanstvo v Mariboru“, Predava dr. K. Vrstovšek. 3. Poročilo o društvenem delovanju. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajni nasveti in predlogi. K obilni vdeležbi vljudno vabi odbor.

— **Maribor.** Vinska trdnjaka Emanuel Mayr je vstavila plačila. Mogoče je da se poravna s 35 % s svojimi upniki.

— **V Mariboru** se udeležijo današnjih občinskih volitev v tretjem razredu poleg nemških nacionalcev in socialnih demokratov tudi krščanski socialci. Pošiljajo volilne oklice tudi Slovincem in pravijo, da je v njihovem programu pravičnost napram Slovincem in hočejo varovati in spoštovati tudi slovensko narodnost in pravice. Med drugimi kandidirata tudi Slovenca gg. Leo Brože, faktor Cirilove tiskarne in Jurij Stern, kovač. Boj bo tedaj zelo zanimiv.

— **Nemškutarska šolska gosposka** pod vodstvom c. kr. okrajnega glavarja in c. kr. okrajnega šolskega nadzornika je mariborski okrajni šolski svet, ki je pritrdil nemškutarskemu krajnemu šolskemu svetu v Selnici ob Dravi, ko je ta želel pri razpisu učiteljske službe dostavek in pogoj, da „dovoljuje on prosto stanovanje le proslcem in proslilkam nemške narodnosti.“ V razpisu sicer res stoji, — kar je menda dostavil pravični okrajni šolski nadzornik, — da morajo kompetentje imeti „slovensko usposobljenost“; vprašamo pa: Ali se taki pogoji strinjajo z osnovnimi državnimi zakoni?! Menda ne! Zato pa tudi na tem razpisu ne čitamo pri podpisu ne predsednika, ne podpredsednika mariborskega okrajnega šolskega sveta.

— **Delajoče žene graške** osnujejo svoje posebno društvo, katero jim bode lajšalo boj za obstanek. Društvo ima namen ustanoviti brezplačne tečaje, v katerih se bode poučevala stenografija, lepopisje, pisanje na stroje, angleščina, francoščina in krojaštvo. Pozneje hočejo osnovati delajoče žene tudi svojo posredovalnico za delo in službe.

Kranjsko.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je trdnjaka Ivan Perdan izročila 1000 K. pridobljenih ob prodaji naših družbinih vzgalic. Podpirajte Slovinci to trdnjako, ki tako uspešno deluje v prid šolske dece ob jezikovnih mejah — torej na eminenten način narodu v prosoh.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. — **Družba sv. Cirila in Metoda.** Za otroški vrtec družbe sv. Cirila in Metoda na Savi pri Jesenicah so zložili „Prvi abiturijenti druge državne gimnazije v Ljubljani leta 1904.“ v več obrokiah pokroviteljino v znesku 200 K. Prištejejo se pokroviteljem Ljubljanske

podružnice. Zastopal jih bo g. Ivan Kcelj, sedaj medicinec na Dunaju. S prav posebnim veseljem in hvaležnostjo je sprejelo vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda to pokroviteljstvo, ki izpričuje ne le narodno zavednost, ampak tudi vztrajnost mladih gospodov. V zelo neugodnih gmotnih razmerah so z malimi darovi na tihem delujoč storili veliko delo. Še mnogo več, nego gmotni dar, je vreden vzorni vzgled, ki so ga dali slovenski mladini.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— V Trbižu se je ustanovilo 11. t. m. društvo perotinarjev, ki izdaja tudi strokovni list s tem imenom. Predsednik mu je urednik Lehrman sam, podpredsednik župnik Špendal.

— Iz Radovljice v Gorico je prestavljen gozdni uradnik gosp. Fr. Pirker.

— Gradba železn. proge Trbiž-Kranj se je oddala tvrdki Chiecci-Pich na Dunaju, ki je stavila najnižje ponudbe.

— Na Jesenicah snujejo slovensko kmetijsko društvo.

— Z Železnikih so imeli občinske volitve.

— V Kamniku imajo tri denarne zavode (dve „posojilnici“ in „mestno hranilnico“), ki si nasprotujejo. Iz „hranilnice“ stranke dvigajo svoje vloge in jih nosijo v novo „hranilnico in posojilnico“.

Primorsko.

— Poštne homatije v Gorici. Trgovska in obrtna zbornica je sklicala 16. t. m. posebno enketo, katera naj bi se bavila s poštnim vprašanjem goriškim. Vlado je zastopal okr. glavar grof Attems, trgovinsko ministrstvo pa g. Hochheisel, t. j. tisti gospod, ki je vse te neznosne, nepraktične in neznosne poštne razmere v Gorici zakrivil. Baš zaradi tega, da je ministrstvo zastopal duševni oče tega uradnega nezmisla, ne bo imela enketa praktičnih posledic, ker je le čisto naravno, da bode g. Hochheisel svojemu uradu poročal, da je njegova uredba edino prava in da so vsi protesti goriških trgovcev in obrtnikov, ki zahtevajo, da se glavna pošta zopet preloži v mesto, neosnovani.

— Na šoli družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu je letos 763 otrok in sicer 376 dečkov, 387 deklic. Na deški šoli poučuje 5 učiteljev in en katehet, na dekliški šoli pa šest šolskih sester. Ker so denarna sredstva za razširjanje šole premajhna, morali so prav mnogo otrok zaradi pomanjkanja prostora odkloniti. Potreba velike slovenske šole v Trstu je očitna. Kajti v mestnih italijanskih in na nemških državnih ljudskih šolah je prav gotovo več kot trikrat toliko slovenskih otrok, kakor na šoli družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu — in vključno temu se vladi prav nič ne mudi, da bi to vprašanje končno rešila.

Druge slovanske dežele.

— Dalmatinske vojaške posadke se spomladi znatno pomnože. Šibenik dobi trdnjavsko topništvo, južna Dalmacija dobi novo poveljstvo gorske brigade. V posameznih krajih se do sedanje vojaške posadke za polovico pomnože.

— Električna toplota. Navadno mislijo, da izžariva električna žarnica le malo toplote. V resnici preide pa le 6 odstotkov električne energije v svetlobo, ostalo pa v toploto.

— Časnikarstvo v Ameriki. Po izkazu statističnega urada v Washingtonu je bilo v letu 1905. izdanih po 19.624.757 izvodov časnikov na dan! To je po en časopis na štiri osebe.

Ob nedeljah je bilo tiskanih le po 11.539.521 iztisov. Za reklame je bilo izdanih 1905. leta 150 milijonov dolarjev, to je 750 milijonov kron. Skupni kapital, ki so ga potrošili v tiskarske posle in v časnikarske svrhe, je znašal 364 mil. dolarjev.

— 200letnica parnega stroja. Dasi so prvo železnico zgradili šele 1825. vendar obhajamo letos 200letnico, odkar je bil iznajden parni stroj. Leta 1706. je namreč francoski fizik Denis Papin konstruiral prvi parni stroj, seveda primitivno sestavljen, ter ga je izročil vladajočemu grofu Karlu v Kaselu v poljubno porabo. Na podlagi te iznajdbe so šele sto let pozneje delali prve praktične poskuse.

Svetovne vesti.

— Cena mesa nekdanj in sedaj. Kako v draginji s časom vse napreduje, nam jasno kaže cena mesa. Leta 1812. veljal je kilogram govejega mesa 37 vin., leta 1820. 38 v, 1830 43 v, 1840. 50 v, 1850. 65 v, 1860. 83 v, 1870. 1 K 13 v, 1880. 1 K 23 v, 1890. 1 K 21 v, 1900. 1 K 50 v.

— Draginja mesa. Avstrijska je dovolila, da se odpre italijanska meja in da se dovoli uvažanje italijanske klavne živine v Avstrijo. Dne 16. t. m. je že dospela prva pošiljatev italijanske živine na Dunaj.

— Proti uvažanju klavne živine iz Italije sta protestirala posl. Kittinger in Haider pri ministrskem predsedniku ter povdarjala, da bode uvoz italijanske živine škodoval avstrijskim živinorejcem. Ministrski predsednik je potolažil, da se to ne bo zgodilo, ker bo ta uvoz dovoljen samo v omejenem obsegu.

— 240 tisoč kron nagrade. „Daily Mail“ razpisuje to visoko nagrado onemu zrakoplovcu, kateri si upa z mehničnim zrakoplovom svoje konstrukcije preleteti v 24 urah iz Londona v Manchester ne da bi se v tem času dotaknil zemlje.

— Nesreče v rudokopih. V Djabel-Felten, kjer kopljejo svinčeno rudo, se je nek rov podrl in je zasl 16 delavcev, katere so pa že vse rešili.

— Štrajk lekarniških asistentov. Avstrijska zveza farmacevtov je sklenila, da začno vsi člani štrajkati, ako sprejme gosposka zbornica novi lekarniški zakon.

— Sodnik — ponarejalec denarja. V Velikem Varadinu so zaprli sodnika Kadarja, ki je izdeloval in razpečaval bankovce po 50 K.

— Milijone razdeli med reveže vdova znanega ameriškega milijonarja Sageja. Zase obdrži le toliko, kolikor potrebuje za udobno življenje do konca svojih dni.

Pratike

Blaznikove in družinske se dobivajo na debelo in drobno po izvirnih cenah 18—2

v Zvezni trgovini v Celju.

Sprejmeta se

zakonska

brez otrok

kot hlapec in svinjska dekla.

Zahtevajo se dobra spričevala o daljši službi na velikih gospodarstvih. Natančneje se poišče v upravnistvu tega lista. (590) 3—2

Prave ruske galošne znamka „Pro-wodnik“ iz Rige, priporoča po originalnih cenah, P. Kostič, Celje.

Iščem prodajalko

veščo špecerijske stroke in upeljano za prodajalno na deželi. Zahteva se znanje slovenskega in nemškega jezika. Nastopi lahko takoj. Plača (594) po dogovoru. 1

Ant. Kriechbaum

trgovec v Oplotnici pri Konjicah.

Izjava.

Imenovani sem dne 12. t. m. gospoda Vinkota Stopar-ja učitelja v Št. Plju pri Velenju brez povoda javno ožmerjal in žalil. Obžalujem to svojo dejanje in prosim imenovanega tem potom odpuščanja.

Ant. Cvikel, p. d. Borčan.

(595) 1

Naznanilo.

Ako želite kupiti ali prodati kako posestvo ali trgovino vsake vrste, hotele, letovišča, gostilne, kmetije, opekarne, zdravilišča itd. itd. tukaj ali na deželi hitro in diskretno, ako iščete posojila, tedaj se obrnite zaupno do izvrstnega renomiranega

„Mednarodnega trgovskega kurirja“.

Sedež na Dunaju. Glavno zastopstvo v Gradcu, Jakominigasse 12.

Podjetje prve vrste, strogo reelno, jako obsežno, kulantno in strokovnjaško.

Zastopstvo po vseh avstro-ogrskih pokrajinah in v sosednjih državah. Glavni zastopnik se bo v prihodnjih dnevih mudil tukaj. Ako želite, da Vas brezplačno obiše, da vidi predmet in govori z Vami, prosimo, da nas takoj obvestite.

Gostilna v „Narodnem domu“ v Celju

odda se od 1. marca 1907 eventuelno tudi poprej pod jako ugodnimi pogoji v najem. Ponudbe sprejema do 20. decembra 1906.

(593) 3-1

Posojilnica v Celju.

V najem se daje na novo sezidana enonadstropna hiša z gostilno in prodajalno

tik novega mostu pri Brežicah na „Griču“. Poslopje stoji ob velikem smrekovem gozdu, kjer so lepa sprehajališča. Krasna stanovanja za letoviščarje. Nepopisno lep razgled na Posavje. Dobra voda. mrzle in termalne kopeli. Vsa pojasnila daje lastnica

„POSJOJILNICA V BREŽICAH“.

(596) 1

Ilustrovani narodni koledar

za leto 1907

je ravno izšel v založbi Zvezne tiskarne v Celju. Cena broš. K 1—, eleg. vezan K 1'50, po pošti 20 vin. več. Zanimiva vsebina. Okusna oprema.

Vsako leto razprodan